

OBRONIĆ POLSKĄ WIEŚ

TO SAVE THE POLISH COUNTRYSIDE

I C P P C

MIĘDZYNARODOWA KOALICJA DLA OCHRONY POLSKIEJ WSI
INTERNATIONAL COALITION TO PROTECT THE POLISH COUNTRYSIDE

REDAKCJA/Edited by: Jadwiga Łopata

Zdjęcia przedstawiające: rolnika z kosą i rolnika z końmi – Vladimir Weiss, foto-dziennikarz,

Zdjęcia kobiety robiącej masło: Janet Jarman, foto-dziennikarz, USA

Zdjęcie eko-domu – „Sunflower Farm”

Pozostałe zdjęcia: archiwum ECEAT-Poland i ICPPC

Photos showing: farmer with scythe and with horses – Vladimir Weiss, photojournalist

Photo of the women making butter – Janet Jarman, photojournalist, USA

Photo of the eco-house – ‘Sunflower Farm’

The remaining photos from the archives of ECEAT-Poland (*) and ICPPC

Opracowano i wydrukowano dzięki dotacji / Sponsored by:

ROCKEFELLER BROTHERS FUND

437 Madison Avenue, New York, New York 10022-7001

USA

Printed by: ECEAT-Poland in 2002

34-136 Stryków 156

tel./fax: + 48 33 8797114

e-mail: jadwiga@eceat-pl.most.org.pl

www.eceat.sfo.pl

(*) ECEAT-Poland – European Centre for Ecological Agriculture and Tourism – Europejskie Centrum Ekologicznego Rolnictwa i Turystyki

Więcej informacji nt. ECEAT-Poland jest na wewnętrznej stronie tylnej okładki – for more information about ECEAT-Poland see the inside page of the back cover page

OBRONIĆ POLSKĄ WIEŚ

TO SAVE THE POLISH COUNTRYSIDE

I C P P C

INTERNATIONAL COALITION TO PROTECT THE POLISH COUNTRYSIDE
MIĘDZYNARODOWA KOALICJA DLA OCHRONY POLSKIEJ WSI

Redakcja/Editor:
Jadwiga Łopata

ICPPC
Raport roczny /Annual Report
2001

SPIS TREŚCI / CONTENTS

Part in Polish:

Wstęp	3
KARTA 21	4
Konferencja prasowa w Sejmie	5
Krótką historia działalności ICPPC	6-7
Wykład w Sejmie - Sir Julian Rose	8-9
Czy polskie rolnictwo ma przyszłość w Unii Europejskiej ? - Sir Julian Rose	10-11
Symboliczny protest w Warszawie	12-13
Drugie, międzynarodowe, doroczne spotkanie ICPPC	14-15
Wypowiedzi polityków nt. KARTY-21	16
Deklaracja dla Radykalnej Reformy WPR	17
Symboliczny protest w Krakowie	18
Raport z wizyty w Brukseli	19-20
Czy ochrona polskiej wsi jest zgodna z wejściem do Unii ? – Jarosław Saruł, MŚ	21
Ekofestyn u Prezydenta	22 i 24
WPR i ochrona przyrody - Prof. Zbigniew Witkowski, PAN	23
Lista wykładów z seminarium ICPPC	25

Part in English:

Introduction	26
CHARTER 21	27
A short history and activities of ICPPC	28-30
– The press conference in the Polish Parliament	5
– The symbolic ICPPC protest in Warsaw	12 and 13
– The symbolic ICPPC protest in Cracow	18
– ECO Gala with the President of Poland	22 and 24
The report of the second international annual ICPPC meeting	31-32
Declaration of Support for Creating a Pan-European Coalition for Radical CAP Reform	33
A report of the visit to Brussels	34-35
Titles of the speeches at the ICPPC meeting	35

WSTĘP

Nigdy wcześniej przyszłość polskiej wsi nie stała w tak dużym stopniu pod znakiem zapytania. Z jednej strony, jak Polska długa i szeroka ścielą się tysiące małych rodzinnych gospodarstw – klucz do zachowania bio-różnorodności, z której nasz kraj słynie. Z drugiej jednak strony, agrobiznes i globalizacja wyciągają ręce po polską ziemię chcąc ją przekształcić w uprzemysłowiony, monokulturowy model.

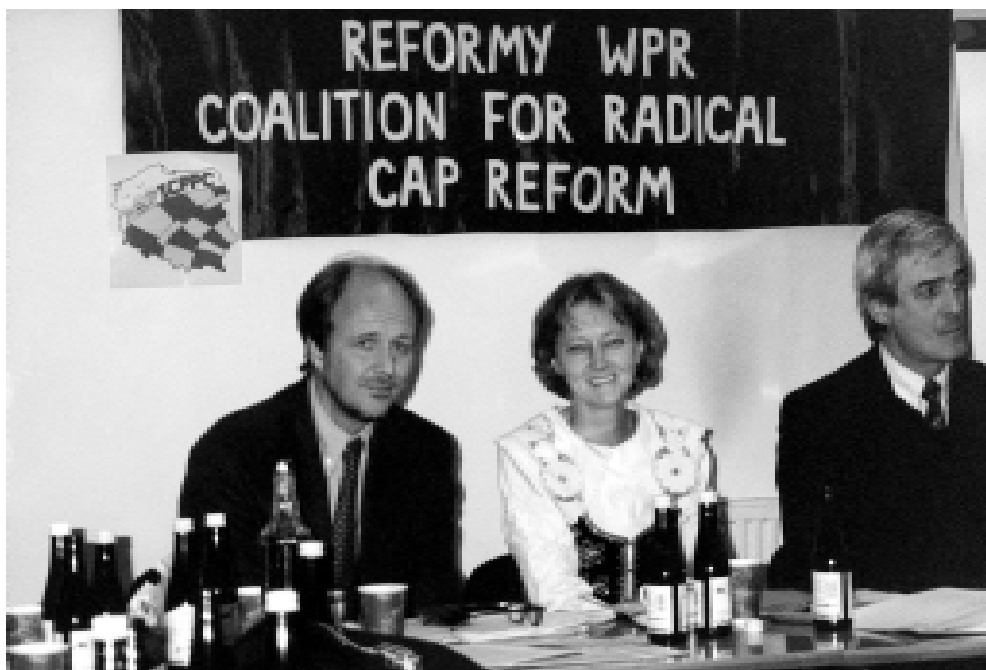
Na przestrzeni ostatnich 50 lat niemal wszystkie kraje europejskie musiały stanąć przed podobnym problemem. Większość z nich była świadkiem jak doskonała jakościowo żywność i tradycje rolnicze są podstępnie niszczone przez supermarkety i giganty agrobiznesu. Miliony rolników opuściło swoją ziemię, w czym pomogła im niezręczna polityka Unii Europejskiej, która 80% dotacji przyznaje dla raptem 20% rolników i to tym, którzy najmniej ich potrzebują. Jednocześnie władze rządowe przyzwalają patrzyć na taki proceder, a nierzadko wspomagają również globalne korporacje w przedostaniu się na rodzimy rynek.

Przekonaliśmy się, jak głęboko destrukcyjne są takie działania. Zdajemy sobie sprawę, że przyroda nie jest garnkiem bez dna i że nieustanne eksploatowanie jej bogactw może się źle skończyć. Nie wolno dopuścić do tego, by Polska poszła tą samą drogą. Na tle całego świata Polska ze swoim samowystarczalnym, zrównoważonym modelem rolnictwa jawi się jako pomost między krajami rozwiniętymi i trzecim światem. Jest więc niezwykle istotne abyśmy pomogli polskim rolnikom w utrzymaniu tej pozycji oraz zachęcili pozostałe kraje do naśladowania takiego wzoru. Zwłaszcza teraz potrzebujemy Waszego poparcia, które pomoże nam pokazać jak cenna jest polska wieś; bez wspólnych działań może ona zniknąć na zawsze.

ICPPC(*) powstała niespełna rok temu. Włożyliśmy wiele wysiłku w przeprowadzenie krajowej i międzynarodowej kampanii na rzecz ochrony polskiej wsi. **331 polskich i międzynarodowych organizacji reprezentujących ponad 4 miliony ludzi poparło ICPPC i podpisało „Kartę 21– Manifest dla Polskiej Wsi XXI wieku” (tekst Karty na następnej stronie).** Ale wciąż wiele pozostaje do zrobienia. Zapraszamy zatem Państwa do przyłączenia się do walki o polską wieś.

Wygrywając walkę o polską wieś pomożemy nie tylko Polsce, będziemy również w stanie wpłynąć znacznie na zmianę polityki rolnej w Europie i na całym świecie.

Jadwiga Łopata i Julian Rose
Dyrektorzy ICPPC.

Międzynarodowe seminarium pt. 'Tworzenie Europejskiej Koalicji dla Radykalnej Reformy Wspólnej Polityki Rolnej' – na zdjęciu Dyrektorzy ICPPC oraz Jan Sendzimir (od prawej) z Instytutu Rolnictwa i Polityki Handlowej, Austria

International seminar 'Creating a Pan-European Coalition for Radical CAP Reform' – in the picture are the ICPPC Directors and Jan Sendzimir (right) from the Institute for Agriculture and Trade Policy from Austria

'KARTA 21'

Manifest dla polskiej wsi XXI wieku

My niżej podpisani uważamy, że olbrzymie problemy innych krajów związane z przemysłowymi metodami produkcji żywności są poważnym zagrożeniem dla Polaków i polskiej wsi, dlatego niezależnie czy Polska przystąpi czy nie do Unii Europejskiej **Rząd Polski powinien:**

- Natychmiast rozpocząć realizację świadomej polityki, której celem będzie ochrona i promocja wartości polskiej wsi, będących w opozycji do szybko postępujących procesów globalizacji.
- Uznać, że jedyną drogą gwarantującą społeczeństwu optymalne zdrowie i dobry stan środowiska naturalnego są: rozpowszechnianie sposobu odżywiania opartego na lokalnej żywności wysokiej jakości oraz zachowanie krajobrazu wiejskiego cechującego się naturalną bioróżnorodnością.
- Rozwijać i wspierać strategie zachowujące dużą liczbę rolników, tradycyjną mozaikę gospodarstw rodzinnych oraz rozwój silnych, lokalnych i regionalnych rynków zbytu.
- Docenić ekonomiczne i społeczne korzyści jakie niosą ze sobą ekoturystyka, przetwórstwo w gospodarstwach rolnych, odnawialne źródła energii, ekologiczna gospodarka leśna, bogactwo krajobrazu polskiej wsi i wspierać je w praktyce.

Rząd Polski nie powinien:

- Powtarzać „restrukturyzacyjnych” błędów innych państw europejskich, pozbawiając w ten sposób kraj jego zasobów lokalnych i doprowadzając do bankructwa setki tysięcy rolników.
- Dopuszczać do sprzedaży i produkcji odrzucone przez wielu naukowców oraz świadomych konsumentów z całego świata genetycznie zmodyfikowane produkty żywnościowe (GMO).
- Dopuszczać do przemysłowych metod produkcji rolnej.

Wzywamy Rząd Polski do:

- Ochrony unikalnej geograficznej oraz historycznej siły Polski i rozwijania jej tak aby stała się na całym świecie symbolem nadziei dla milionów ludzi, których przetrwanie zależy od pracy na roli.
- Stworzenia nowej wizji rolnictwa, aby odwrócić nadciągającą, globalną katastrofę grożącą bioróżnorodności spowodowaną „urbanizacją” ludności wiejskiej na świecie.

Jadwiga Łopata i Julian Rose, ICPPC

Niniejszym oświadczam, że popieram Kartę 21 / że moja organizacja, zrzeszająca ..... członków, popiera Kartę 21:

Imię i Nazwisko Nazwa organizacji	Adres	Nr Dowodu Stanowisko	Podpis Pieczęć

Listy z podpisami popierającymi Kartę 21, prosimy przesyłać na adres:

Biuro ICPPC – (dyżur w środy)
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
ul. Kordylewskiego 11/305
31-542 Kraków
Tel: +48 12 2492047
Fax: +48 12 2942077

Jadwiga Łopata
34-146 Stryków 156
Poland
Tel: +48 33 8797816
Tel/Fax: +48 33 8797114
E-mail: eceat@sfo.pl
E-mail: jadwiga@eceat-pl.most.org.pl

Sir Julian Rose
Hardwick Estate
Whitchurch-on-Thames
Reading RG8 7RB, U.K.
Tel: +44 118 984 2955
Fax: +44 118 984 2968
E-mail: Hardwickestate@btinternet.com

Konferencja prasowa w Sejmie, Warszawa 29.03.01, zorganizowana w ramach kampanii na rzecz ochrony polskiej wsi wspólnie z Parlamentarnym Klubem Rolnym. W konferencji wzięło udział około 50 osób: dziennikarze, TV, posłowie i senatorowie.

The press conference at the Sejm in Warsaw on 29 March 2001, organised within the campaign to protect the Polish countryside, with the Parliamentary Agriculture Club. About 50 people took part in the conference: journalists, TV, members of parliament and senators.

Jadwiga omówiła cele kampanii ICPPC. Julian przedstawił sytuację rolnictwa w Anglii i innych krajach Unii. Uczestnicy zadawali wiele pytań na temat Unii i warunków przystąpienia do Unii.

Jadwiga discussed the aim of the ICPPC campaign. Julian introduced the agricultural situation in the U.K. and in other European Union countries. The participants asked a lot of questions about the European Union and the conditions for Poland to join the European Union.

Określono również konieczność wykorzystania odnawialnych energii na polskiej wsi.

We also emphasised the necessity of using renewable energy in the Polish countryside.

ICPPC (Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi)
ICPPC (International Coalition to Protect the Polish Countryside)

KRÓTKA HISTORIA DZIAŁALNOŚCI ICPPC DO GRUDNIA 2001

W czerwcu 2000 roku Jadwiga Łopata zorganizowała na polskiej wsi międzynarodowe seminarium 'Nowe spojrzenie na wartości polskiej wsi'. W rezultacie tego spotkania zainicjowała stworzenie Międzynarodowej Koalicji dla Ochrony Polskiej Wsi (ICPPC). Powstała ona w listopadzie 2000 na międzynarodowej konferencji jako niezarejestrowana organizacja, w której skład weszło 41 organizacji z 18 krajów. Przewodniczącymi Koalicji zostali wybrani Jadwiga Łopata i Sir Julian Rose.

19 lipca 2001 roku ICPPC została oficjalnie zarejestrowana w sądzie w Krakowie jako „Fundacja ICPPC – International Coalition to Protect the Polish Countryside – Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi” pod numerem 0000028717.

Skład Zarządu ICPPC:

- Przewodniczący: Jadwiga Wietrzna-Łopata, Julian Rose
- Członkowie: Monika Paździora, Krzysztof Wietrzny

W ciągu ostatniego roku ICPPC przeprowadziła bardzo intensywną krajową i międzynarodową kampanię. „Karta 21 – Manifest dla Polskiej Wsi XXI wieku” zyskała poparcie 331 polskich i międzynarodowych organizacji reprezentujących ponad 4 miliony ludzi. „Karta 21” jest wykorzystywana do zachęcania polskiego rządu do zajęcia mocnego stanowiska w negocjacjach na temat warunków potencjalnego wstąpienia Polski do UE; stanowiska sprzyjającego ochronie bioróżnorodności polskich terenów wiejskich i około 1,5 miliona drobnych rolników. Do tej pory ICPPC uczestniczyło w trzech spotkaniach w polskim parlamencie, w Sejmie RP w lutym, marcu i grudniu 2001 roku. Celem spotkań było zapoznanie posłów i senatorów, szczególnie członków sejmowych komisji rolnictwa i ochrony środowiska z ideami ICPPC.

Dyrektorzy ICPPC wraz z asystentami (Monika Paździora i Krzysztof Wietrzny) odwiedzili sześć regionów Polski, odbyli ponad 50 spotkań oraz zdobyli poparcie dla „Karty 21” wielu organizacji rolniczych, przedstawicieli administracji państwowej, przedsiębiorców i pozarządowych organizacji ekologicznych w całej Polsce. Uzyskali też wiele oddźwięku w mediach w całym kraju.

ICPPC zorganizowała trzy duże, międzynarodowe konferencje:

- ‘Wzmacnianie wiejskiej gospodarki na przykładzie Małopolski’ (czerwiec)
- ‘Żywność ekologiczna zamiast genetycznie modyfikowanej’ (czerwiec; raport w formie folderu jest dostępny w biurze ICPPC)
- ‘Tworzenie Europejskiej Koalicji dla Radykalnej Reformy Wspólnej Polityki Rolnej’ (listopad – raport na dalszych stronach)

Zorganizowano dwa publiczne, symboliczne protesty artystyczne „Obronić Polską Wieś”: we wrześniu na Placu Zamkowym w Warszawie, a w październiku na Rynku Starego Miasta w Krakowie. Tematem przewodnim była ochrona bioróżnorodności polskich terenów wiejskich poprzez rozwój i wspieranie gospodarstw rodzinnych, z położeniem nacisku na potrzebę współpracy wsi i miasta. Dla obecnych dziennikarzy były to wydarzenia na tyle atrakcyjne i obrazowe, że spowodowały bardzo udaną promocję w mediach i wzniciły publiczną dyskusję na temat przyszłości polskiej wsi.

ICPPC przeprowadziła szereg konferencji prasowych współorganizowanych przez związki rolników, organizacje pozarządowe, akademie rolnicze i wydawców polskich gazet rolniczych (w Krakowie, Jeleniej Górze, Wrocławiu, Krośnie, Białymstoku i w Warszawie). Zaowocowały one szeroką promocją ICPPC i „Karty 21”.

Dyrektorzy ICPPC brali udział w długim spotkaniu roboczym z Ministrem Jerzym Plewą, odpowiedzialnym za negocjacje w sprawie przyszłości polskiego rolnictwa i terenów wiejskich z UE. Spotkanie to miało następujące rezultaty:

Minister Plewa zaprosił ICPPC, by było ciałem doradczym.

Minister Plewa pomógł w zorganizowaniu spotkania w Brukseli między Dyrektorami ICPPC a urzędnikami UE w celu przedyskutowania propozycji ICPPC dla rozwoju polskich terenów wiejskich. Spotkanie odbyło się w grudniu 2001 (raport – prasówka na kolejnych stronach).

W dniach 21 do 23 listopada odbyło się drugie, międzynarodowe, doroczne spotkanie ICPPC (sprawozdanie na kolejnych stronach).

PLANY ICPPC NA ROK 2002:

Prowadzenie intensywniejszej kampanii ICPC na międzynarodowym, krajowym i lokalnym poziomie aby mieć pewność, że głosy ludzi, którzy chcą chronić bioróżnorodność polskich terenów wiejskich i małe rodzinne gospodarstwa rolne zostaną usłyszane na najwyższych szczeblach polskiego rządu. ICPPC będzie pracować nad powstaniem takiej polityki rządowej i stanowiska negocjacyjnego, które będą chronić wartości polskiej wsi, w czasie negocjowania warunków przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Zdajemy sobie sprawę, że aby nasze działania zakończyły się sukcesem musimy działać na trzech poziomach:

- na poziomie **międzynarodowym** (szczególnie z innymi krajami ubiegającymi się o członkostwo w UE);
- na poziomie **krajowym**: kładąc nacisk na ulepszanie narodowej polityki i stanowiska w negocjacjach z UE dotyczących ochrony bioróżnorodności i drobnych rolników, zapewniając rolnikom i organizacjom rolniczym w całej Polsce praktyczne szkolenia w zakresie ochrony bioróżnorodności i działań ekologicznych;
- na poziomie **lokalnym** – stworzenie modelowego programu na poziomie lokalnym demonstrującego praktyczne rozwiązania ekologiczne, które chronią bioróżnorodność promując zrównoważone życie lokalnych rolników i konsumentów.

Międzynarodowe Seminarium „Żywność ekologiczna zamiast genetycznie modyfikowanej” z udziałem najlepszych europejskich specjalistów.

International Seminar “Organic food instead of GMO’s” with participation of the best European specialists (see separate report).

WYKŁAD W SEJMIE – Marzec 2001, Sir Julian Rose, ICPPC

Musi się Państwu wydawać dziwne, iż ja – Anglik – stoję tutaj, aby prosić o poparcie dla inicjatywy ochrony tradycyjnych rodzinnych gospodarstw w Polsce. Sądzę, że w związku z tym należą się Państwu pewne wyjaśnienia.

Wychowałem się na wsi, w pięknym regionie w południowej Anglii, otoczony zróżnicowanym krajobrazem składającym się z małych poletek i lasów. Dzikie kwiaty oraz ptaki zdawały się być integralną częścią tego środowiska. Rolnicy, pasterze, drwale i myśliwi, pracowali zgodnie z rytmem natury produkując żywność, którą można było nabyć zatrzymując się po kolei w lokalnej piekarni, rzeźni, warzywniaku i restauracji. Wielu z tych ludzi miało bardzo gruntowną wiedzę, którą mogli się dzielić z innymi. Dzieci chodziły na nogach do szkoły, rozmawiając ze sobą, a po szkole bawiły się na łąkach i w stodołach przy gospodarstwie. Większość rolników prowadziła gospodarstwa mieszane z różnymi zwierzętami; krowami w ilości około dziesięciu, świnkami i kurkami. Życie biegło wolno a człowiek miał czas na to by podziwiać bogactwo i zróżnicowanie przyrody.

Jednak proszę Państwa, byście wymazali ten obraz ze swej wyobraźni. Jesteśmy przecież na wsi roku 2001. Na polach oraz w lasach nie ma ludzi. Nie widać również dzikich roślin, nie słysząc śpiewu ptaków. Dzieci dowozi się do szkoły samochodami. Czas po szkole spędzają one w domu oglądając telewizor lub grając w gry komputerowe. Zniknęła również wiejska rzeźnia, piekarnia oraz warzywniak. Zostały one zastąpione przez hipermarket, znajdujący się w przytłaczającym budynku, w odległości 15 minut jazdy samochodem. Żywność jaką można tam kupić nie ma pochodzenia, gdyż nikt nie jest w stanie określić, w której części świata została wyprodukowana. Supermarkety nie są w stanie dostarczać swym konsumentom lokalnej żywności. Ludzie, którzy tam pracują nie są w stanie nic powiedzieć na temat tego co sprzedają. Wszystko jest anonimowe i tak samo smakuje. Wieś obumarła. Również ziemia nie jest już żywa a teraz umierają także zwierzęta, a za nimi rolnicy. Ten kraj podążał ścieżką „wydajności” – wysokiej produkcji i wysokiego zysku z rolnictwa. Rozwinął „zindustrializowane” gospodarstwa hodowlane, promował powszechne stosowanie środków ochrony roślin i pestycydów oraz zastąpił pracę ludzkich rąk urządzeniami technicznymi. Jest to kraj, w którym na niespotykaną gdzie indziej skalę (za wyjątkiem USA) promuje się genetycznie modyfikowaną żywność i zintensyfikowane rolnictwo, by „brytyjskie rolnictwo mogło konkurować na globalnym rynku” i nadal mogło dostarczać tzw. „taniej żywności”. Mimo to nawet wielkie brytyjskie gospodarstwa w chwili obecnej bankrutują. Zyski z prowadzenia gospodarstwa spadły natomiast o 70% w ciągu ostatnich 3 lat i nadal mają tendencję spadkową. Jedynymi gospodarstwami, które przynoszą zysk są gospodarstwa ekologiczne.

No cóż, jednak ta strategia okazała się zupełnym niewypałem. I skończyła się. Wspólna Polityka Rolna / Unia Europejska promująca dotacje do agrochemicznej produkcji żywności jest również w odwrocie. UE przez ostatnie 35 lat forsowała strategię, w wyniku której wyrugowano 1,2 mln brytyjskich rolników z ziemi, zniszczono 90.000 km zalesień międzypolnych. W konsekwencji doprowadziło to do wyginięcia 90% łąkowych gatunków roślin i zwierząt. Strategia ta również zniszczyła regionalną, wiejską żywność, która jest podstawą kulinarnych tradycji Europy. Polityka ta doprowadziła do kryzysu BSE i pryszczycy, które zniszczyły brytyjskie rolnictwo i zastraszyły resztę Europy. To, że ta strategia odniosła klęskę, rozpoznaje również Franz Fischler (Europejski Komisarz ds. Rolnictwa). Dlatego mówi on krajom kandydującym do Unii Europejskiej (w tym Polsce), aby opracowały swoją „zieloną agendę” tak by mogły korzystać w przyszłości z funduszy na rozwój terenów wiejskich oraz funduszy agro-środowiskowych, które będą głównymi liniami wspierającymi tereny wiejskie już za 5 lat.

Przyszłość jest ZIELONA. Wie to włoski Minister Rolnictwa, który sprawił, iż we wszystkich szkołach na terenie tego kraju podaje się dzieciom mleko wyłącznie z gospodarstw ekologicznych. Niemcy z kolei patrzą w kierunku Austrii, Szwecji i Danii, które już na dzień dzisiejszy są bardzo zaawansowane w produkcji żywności ekologicznej i wdrażaniu odnawialnych źródeł energii.

Jestem w Polsce po to, aby ostrzec Was – Polaków, byście nie powtórzyli naszych błędów i nie zniszczyli swojej wsi w taki sposób w jaki my doświadczyliśmy tego w Anglii. Jestem w Polsce, by nakłonić Was do podjęcia zdecydowanych kroków w kierunku ochrony swych pięknych, zróżnicowanych i małych gospodarstw a co za tym idzie swych wspaniałych produktów żywnościowych. Jestem w Polsce, by pokazać Wam nowe rynki zbytu oraz dać nową nadzieję 2 milionom rolników, którzy będą mogli produkować

żywność na te rynki. Rynki żywności ekologicznej rosną w Europie zachodniej o 25% w skali roku. Jestem tu, by ostrzec przed bezkrytycznym zaadoptowaniem dotychczasowych unijnych programów restrukturyzacyjnych, które już zniszczyły rolnictwo i tradycje rolnicze w krajach członkowskich. Uważam, iż powinniście powiedzieć NIE intensywnemu rolnictwu, które zniszczyło mój kraj w imię produkcji „taniej” żywności. Nie ma czegoś takiego jak „tania żywność” – to iluzja.

Jestem w Polsce, by pomagać w budowie świeżej wizji przyszłości, która wyrasta prosto z Waszej ziemi i długich tradycji rolniczych; by wygrać z międzynarodowymi korporacjami i globalnymi rynkami żywności. Apeluję o podpisanie 'KARTY 21 – Manifest dla Polskiej wsi XXI wieku' oraz o pomoc w tworzeniu programu, który wspomogłoby długoterminowy proces ochrony i promocji polskiej wsi.

High knowledge rates (50%) in some age groups.

Sir Julian Rose, doradca króla Karola III, brytyjskiego rolnictwa ekologicznego, współtwórca Międzynarodowej Komisji dla Ochrony Polskiej Wsi

Nie naśladujcie nas

Wie wird die Zeit zwischen dem Ausbruch einer Infektion und dem Auftreten der ersten Symptome bezeichnet?

Janina miała zaprawdę głowę rzeźpawą i szorstką. Wyglądała ciemno, wesoło-wesoło i była tak ciemnowłosa, że słoneczny światło nie mogło się przebić przez jej włosy. Włosy jej były ciemne i krótkie, a jej twarz była ciemna i szorstka. Włosy jej były ciemne i krótkie, a jej twarz była ciemna i szorstka.

[illegible]

hájí kvasi psychologičkou, „vzpíjí
růžku“ – vyznívá přehlasující a neru-
šivě, spíše zvládnutě, Miroslav

Illustrationen Knappe, die Culture Printing Wd (2014) produziert in Zusammenarbeit mit dem Künstler. Knappe ist ausschließlich in person oder online zu sehen. Weitere Informationen: www.knappe.com

polymer) of isomers² corresponding to backbone, pendant and end-capping units is generally three or more. Spectroscopic data (infrared study, for example) of the USA process product³ are easily interpreted in terms of a linear polyethylene structure, by analogy with known⁴ or reported⁵ data for linear⁶ and branched⁷ polyethylene.

Year	1999	2000	2001	2002
1999	1999	1999	1999	1999
2000	2000	2000	2000	2000
2001	2001	2001	2001	2001
2002	2002	2002	2002	2002

[illegible]

Milner is a W. Virginia resident, currently playing professional basketball with the New York Knicks in the National Basketball Association.

From 1979, the coral system of some populations (shagreened, coralline) was 2 yrs, whereas populations (smooth, white) were 3-4 years (shagreened, dark) (shagreened, dark) (shagreened, dark).

Nazwa dla polskiego człowieka w Hiszpanii jest po prostu przydomkiem (nazwiskiem) jakiegoś człowieka. Jako dyktant muszę powiedzieć Kandel jest szkodliwy, by mieć polską nie stało się szkodliwym, lecz niechowała swoją kulturę, tradycję, krajowe a wspaniałe stanowisko naukowe i intelektualne.

Researcher by Researcher: Hernandez

■ **For Action:** Flood and tidal wetlands: *Phragmites australis* (reed) — organism responsible for excessive biomass (clogging); identify geographic distribution, determine if phragmites Agency Resource; Wetland Potential analysis at Federal acquisition or if unconsolidated wetland, see *Wetlands*.

Do not follow us!

RZECZPOSPOLTA

CZY POLSKIE ROLNICTWO MA PRZYSZŁOŚĆ W UNII EUROPEJSKIEJ?

Wykład w Sejmie, grudzień 2001, Sir Julian Rose, ICPPC

Stoją przed nami decyzje wielkiej wagi.

Rolnictwo jest zarówno dla Polski jak i dla Brukseli najtrudniejszym tematem negocjacji dotyczących wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Musimy pamiętać, że warunki na jakich Polska przystąpi do UE zostaną określone w ciągu najbliższych 9-ciu miesięcy. Najważniejsze jest, by ten czas wykorzystać na korzyść Polski.

Jednej rzeczy UE oczekuje od Polski przede wszystkim – „większej konkurencyjności” polskiego rolnictwa, co w praktyce oznacza upodobnienie do modelu rolnictwa funkcjonującego w innych krajach europejskich. Czyli – mniej rolników, większe gospodarstwa, stosowanie większej ilości środków chemicznych, większe plony, gorsza jakość żywności i mniejsza bioróżnorodność. Oznacza to również otwarcie na „wolny rynek” i globalizacyjną politykę Światowej Organizacji Handlu. To z kolei odda większą władzę nad rolnictwem i wsia w ręce coraz bardziej skupionej i coraz potężniejszej sieci sprzedaży detalicznej w Europie i USA oraz w ręce międzynarodowych przedsiębiorstw agrochemicznych i nasienniczych, co w konsekwencji zmniejszy zdolność rządów do ustanawiania agend państwowych. **Dlatego akceptacja Wspólnej Polityki Rolnej UE w jej obecnej, nie zreformowanej postaci oznacza zgodę na zniszczenie małych gospodarstw rolnych i tradycyjnej różnorodności polskiej wsi. I nie ma co do tego wątpliwości.**

Unia Europejska jest sygnatariuszem Światowej Organizacji Handlu i zgodnie z Ogólnym Porozumieniem w Sprawie Ceł i Wymiany Handlowej jest zobligowana do całkowitego zawieszenia dotacji dla produkcji rolnej w ciągu najbliższych 3-4 lat. Dotacje te wypłacane są obecnie w ramach „pierwszego filaru”. Aby kwalifikować się do ich uzyskania polski rząd musi zastosować się do „aquis communautaire” – szczegółowo określonych, wysokich wymagań dla wstąpienia do UE. Tak działo się przez ostatnie 2 lata. Proces ten zmusił polskich rzeźników oraz zakłady przetwórcze do inwestowania w nowe urządzenia i dostosowanie się do nowych norm higieny, odpowiadających wymaganiom UE. W większości przypadków okazało się to niemożliwe i zakłady zostały zamknięte (oczywiście nie uzyskując żadnej rekompensaty finansowej), pozostawiając lukę w lokalnym rynku spożywczym.

Nawet jeżeli Polska byłaby w stanie spełnić wymagane warunki, to jakie byłyby korzyści? Odpowiedź brzmi – żadne. Ponieważ mało prawdopodobne jest, by Unia Europejska chciała udzielić finansowego wsparcia polskiemu rolnictwu w latach 2003/4 (kiedy Polska ma wstąpić do UE). Ostatni raport profesora Alain’a Pouliquen’ea z Narodowego Instytutu Badań Rolniczych (INRA) we Francji, sporządzony na zamówienie UE, głosi: „Nie jest rekomendowane natychmiastowe wprowadzenie pełnych, bezpośrednich wypłat, przynajmniej nie w okresie przejściowym”. W raporcie stwierdzono również, że nie do przyjęcia jest finansowanie gospodarstw rolnych w ich obecnej postaci, gdyż „nie podnoszą one konkurencyjności rolnictwa krajów Europy Środkowo-Wschodniej do poziomu rolnictwa krajów europejskiej 15-ki”. Zamiast tego raport sugeruje wprowadzanie pomocy finansowej przez wiele lat – wraz z postępami procesu modernizacji. Zgodnie z zasadami „pierwszego filaru” gospodarstwa o powierzchni od 5 do 15 hektarów, prowadzące hodowlę bydła, trzody chlewnej i drobiu lub uprawę zbóż i warzyw nie otrzymują dotacji z UE, pomimo tego będą zobowiązane do wypełnienia wszystkich norm stawianych gospodarstwom otrzymującym dotacje. Dotacje Wspólnej Polityki Rolnej UE, wspierają wielkoobszarowe gospodarstwa rolne – ich wysokość uzależniona jest od powierzchni lub pogłowia w gospodarstwie. Dlatego małe, wielokierunkowe gospodarstwa rolne, zostają pozbawione jakiegokolwiek pomocy. **Obecnie 80% środków przeznaczonych na pomoc rolnictwu trafia do 20% gospodarstw (wielkich gospodarstw monokulturowych).** Taka właśnie polityka przyczyniła się do upadku małych gospodarstw rolnych w Wielkiej Brytanii, gdzie od dziesięciu lat, corocznie z prowadzenia gospodarstw rezygnuje 15 000 rolników, zaś zyski rolników prowadzących gospodarstwa zmniejszyły się o 70% w ciągu ostatnich 4 lat.

Wnoszę, że taka polityka doprowadzi do upadku większość polskich rolników – i tego właśnie chce Unia Europejska. Raport zaleca między innymi ustanowienie szeregu przepisów dotyczących przewidywane-

go „exodusu rolników” ze wsi i potwierdza tym samym poprzednie szacunki UE, według których 1 200 000 polskich rolników będzie musiało porzucić rolnictwo, aby uczynić je konkurencyjnym na rynku UE i na światowym wolnym rynku.

Obecnie organizacje pozarządowe w Europie zdają sobie sprawę z tego, że musimy odejść od wyżej wspomnianego modelu. Że musimy chronić różnorodność kulturową, biologiczną, ekonomiczną i społeczną; wprowadzać postępową politykę, której priorytetem będzie lokalna gospodarka i handel; zabezpieczać respektowanie na arenie międzynarodowej prawa pracy oraz praw ekonomicznych, kulturowych, socjalnych oraz żądać przywrócenia niezależności ludzi oraz demokratycznego procesu podejmowania decyzji na poziomie państw i mniejszych jednostek.

Jedynym silnym stanowiskiem politycznym, które warto zająć (jeżeli ciągle bierzemy pod uwagę wstąpienie do UE), jest stanowisko popierające radykalną reformę Wspólnej Polityki Rolnej UE oraz popierające przeniesienie ciężaru pomocy finansowej z dotacji dla produkcji na rzecz nowych programów pomocy socjalnej i ochrony środowiska. To jest właśnie ów „drugi filar” Wspólnej Polityki Rolnej UE. Wiele krajów dąży do takich właśnie zmian, ale zaakceptowane w 1999 roku w Berlinie warunki nie pozwalają na przeprowadzenie tych reform co najmniej do roku 2006. Polska musi szczególnie wziąć to pod uwagę, gdyż wstąpienie do UE wynegocjowane przed rokiem 2006 niesie ryzyko zniszczenia tych wartości polskiej wsi, które miałyby szansę na uzyskanie wsparcia po roku 2006 oraz spowoduje wzrost bezrobocia!

W dobie złej i przynoszącej szkody globalnej polityki ekologicznej, prowadzonej przez pryzmat zbiorowych interesów wolnego rynku, musimy głośno mówić, że „modele rozwojowe” przynoszą dużo więcej szkód niż „modele nastawione na przetrwanie” oraz że samowystarczalny rolnik jest najlepszym z możliwych przykładów „przeżyciowego” modelu rolnictwa. Jedynym organem społeczeństwa zdolnym do utrzymania niezależności w dobie nacisków ze strony globalnych korporacji jest niezależna społeczność rolników. Dlatego też na wsi musi zostać przywrócona prawdziwa demokracja.

ICPPC ZALECA NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

1. Całkowity sprzeciw względem obecnych propozycji UE dotyczących rolnictwa, co jest równoznaczne z odmową wstąpienia do UE na warunkach „pierwszego filaru”.
2. Zaproponowanie modelu polityki, który byłby zaakceptowany; zasadniczo zgodnego z innymi krajami reformatorskimi Wspólnej Polityki Rolnej UE – ale z dodatkowymi, ściśle polskimi czynnikami biorącymi pod uwagę szczególne uwarunkowania polskiego rolnictwa.
3. Model ten powinien opierać się na kluczowych punktach Karty 21, jako że ma ona poparcie większości organizacji związanych z wsią i rolnictwem.
4. Sporządzenie planu działania pokazującego jak połączenie produkcji ekologicznej żywności, współpracy (w ramach spółdzielni, grup produkcyjnych, itp.), eko-turystyki, eksploatacji odnawialnych źródeł energii i zróżnicowania jednostek wytwórczych i przetwórczych na małe- i średnioskalowe, może w długoterminowym procesie ożywić gospodarkę wsi oraz przyczynić się do zachowania piękna i różnorodności polskiej wsi.
5. Ochronę rynku przed dotowaną żywnością z importu.
6. Przesunięcie dotacji z węgla na biomasę i inne odnawialne energie.
7. Zainwestowanie (podobnie jak to robią Francuzi) w szeroką edukację konsumentów i lokalną sprzedaż.

Jeżeli teraz nie podejmiemy działań w takim właśnie kierunku, to najprawdopodobniej dojdzie do zniszczenia tego, co jest największym atutem Polski. Natomiast powodzenie akcji postawiłoby Polskę w centrum głównych zmian, które ostatecznie przyniosą nieopisane korzyści milionom producentów i konsumentów na całym świecie. Dlatego też decyzje i działania podjęte w ciągu nadchodzących 9 miesięcy mają kluczowe znaczenie dla całej Europy, a nawet sięgają dalej.

SYMBOLICZNY PROTEST ICPPC / SYMBOLIC PROTEST OF ICPPC

Konferencja prasowa ICPPC przed wiejskim protestem.

The ICPPC press conference before the demonstration for the countryside.

Publiczne czytanie „KARTY 21” oraz listy 232 organizacji popierających ICPPC i „KARTĘ 21”.

Public reading of “Charter 21” and the list of 232 organisations that support ICPPC and “Charter 21”.

Za chwilę symboliczny protest rozpoczną dyrektorzy ICPPC i przybyli słowami roty.

In a short time, the directors of ICPPC and other interested people will begin the symbolic demonstration.

Dyrektorzy ICPPC, Jadwiga Łopata i Sir Julian Rose wypełniają hasło „KARTA 21” owocami pracy rolników jako symboliczny wyraz poparcia rolników dla postulatów zawartych w „KARTCE 21”.

ICPPC directors Jadwiga Łopata and Sir Julian Rose place vegetables and fruits grown by the farmers, as a symbol of their support for “CHARTER 21” and the Polish farmers. The directors are also wearing peasant dress to symbolise their support for the farmers.

DEMONSTRUJĄCY ROLNICY NA PLACU ZAMKOWYM W WARSZAWIE 19.09.2001.
DEMONSTRATING FARMERS AT CASTLE SQUARE IN WARSAW 19.09.2001.

▲ Studentka, rolnik, filozof... w obronie polskiej wsi – wszyscy są rolnikami.

Student, farmer, philosopher... In protecting the Polish countryside – everyone is a farmer.

▲ Gorącym dyskusjom pomiędzy warszawiakami a „chłopami” nie było końca.

It wasn't the end of the lively discussions between people from Warsaw and farmers.

▲ Rolnicy z gminy Stryszów po zakończonym proteście pod kolumną Zygmunta na tle Zamku.
 The farmers from Stryszów community by the Zygmunt Column after the demonstration, with the Castle in the background.

DRUGIE, MIĘDZYNARODOWE, DOROCZNE SPOTKANIE CZŁONKÓW I SYMPATYKÓW ICPPC. RAPORT

(...) Polska jest ostatnią oazą w Europie. Ostatnim bastionem tradycyjnego rolnictwa. Ma więcej parków i obszarów chronionych niż cztery największe kraje UE razem. 'Zielone Płuca Polski' są większe niż Belgia. W Polsce można jeszcze znaleźć ostatnie, nieregulowane rzeki, które goszczą 200 rzadkich gatunków ptaków. Kiedy w Polsce zostanie zniszczone tradycyjne rolnictwo wraz z nim zniknie największe bogactwo tego kraju (...) Tom Gerritt, USA

II międzynarodowe, doroczne spotkanie ICPPC – Międzynarodowej Koalicji dla Ochrony Polskiej Wsi, odbyło się 21-23 listopada 2001 roku. Mając na względzie bezpośrednie poparcie dla polskiej wsi, pierwsze dwa dni odbyły się w Stryżowie, 45 km od Krakowa, z zakwaterowaniem w ekoturystycznych gospodarstwach ECEAT-Poland. Główne spotkania odbywały się w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Stryżów i w zabytkowym Dworze 'Senator'. Spotkania dyskusyjne, po podzieleniu się na mniejsze grupy dyskusyjne, odbywały się w ekogospodarstwach, gdzie zebrani mieli możliwość poznania życia panującego w gospodarstwie, porozmawiania z gospodarzami, poznania ich 'recepty na życie w zgodzie z Naturą' i posmakowania ekologicznej żywności. Trzeci dzień spotkania odbył się w Krakowie, w formie otwartego seminarium połączonego z konferencją prasową pod patronatem Małopolskich Władz.

Pierwszy dzień obrad pod hasłem: 'Myślenie globalne, jedzenie lokalne' rozpoczęli: Dyrektor Jadwiga Łopata i Wójt goszczącej nas gminy Jan Waclawski. Wśród przybyłych gości znaleźli się przedstawiciele takich organizacji jak: Liga Ochrony Przyrody, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Starostwo Powiatowe Cieszyń, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Akademia Rolnicza z Wrocławia, Wojewódzki Związek Rolników i Organizacji Rolniczych, Śląska Liga Walki z Rakim, Polski Klub Ekologiczny, Małopolska Unia Rolnictwa Ekologicznego, Państwowa Akademia Nauk, Ministerstwo Środowiska, Confederation Paysanne (Konfederacja Rolników, Francja), CPE (Europejskie Centrum Koordynacji Rolników, Belgia), Międzynarodowy Instytut Rolnictwa i Polityki Handlowej (Austria), Green World Research (Holandia), Stowarzyszenie Gaja (Litwa), Stowarzyszenie 'Ludzie i Woda' (Słowacja), Instytut Ochrony Praw Zwierząt (USA). Byli także liczni lokalni i regionalni dziennikarze oraz dziennikarze 'Chłopskiej drogi', 'Rolnika Spółdzielcy', 'Ekopartnera' oraz przedstawicielka radia BBC z Londynu. Razem w spotkaniu uczestniczyło około 70 osób. Po prezentacji gości Jadwiga Łopata przedstawiła roczny raport a Julian Rose plany ICPPC na rok 2002. Tego dnia głos jeszcze zabrali:

- Pan Maciej Lis (LOP), który mówił o polskim prawie przyrodniczym i wymogach stawianych przez Unię Europejską,
- Bram Mobelis (Green World Research, Department of Landscape z Holandii), który przedstawił możliwości ochrony polskiej przyrody w sposób nie kolidujący z interesem rolników. Swoją wypowiedź oparł na rozwiązaniach już istniejących w jego rodzinnym kraju.

Późnym wieczorem dyskusja przeniosła się z Urzędu Gminy do gospodarstw ekologiczno-turystycznych.

Drugi dzień pod hasłem „Myślenie globalne, działanie na poziomie lokalnym i krajowym” uczestnicy konferencji rozpoczęli ekologicznym śniadaniem i zwiedzaniem gospodarstw. Gospodarze zatroszczyli się o uatrakcyjnienie czasu organizując warsztaty robienia sera i masła. Goście po lepszym poznaniu naszych ekogospodarstw z większym zapałem przystąpili do drugiego dnia obrad. Wykłady wygłosili nasi zagraniczni goście: Jan Sędzimir z Austrii, Bram Mobelis z Holandii, Julius Grajauskas z Litwy, przedstawiciele ze Słowacji.

Po wykładach podzieliliśmy się na trzy grupy i już w grupach roboczych zastanawialiśmy się nad warunkami na jakich polskie rolnictwo mogłoby przystąpić do Unii Europejskiej. Opracowane propozycje (poniżej) są bardzo ciekawe i warte wprowadzenia w praktykę.

Grupa I

1. Pierwszy filar WPR nie do zaakceptowania.
2. Możliwy do zaakceptowania jedynie drugi filar WPR – wynegocjowany na poziomie lokalnym jako część ciągłego procesu przystosowawczego, prowadzącego do stworzenia najlepszego praktycznego modelu ekologicznego rolnictwa.

3. Wiejski krajobraz o dużej bioróżnorodności i lokalni mieszkańcy eksperymentujący z własnymi technologiami staną się przykładem samowystarczalności, której wartość wzrasta wraz z wyczerpywaniem się zasobów paliw kopalnych.
4. Dobra gospodarka w obszarach wiejskich powinna opierać się na połączeniu różnorodnych umiejętności i przejęciu wartości ekonomicznych, społecznych i kulturowych.
5. Wysokiej jakości żywność pochodzenia lokalnego przedstawia lepszą wartość odżywczą, jest bardziej warta swojej ceny i łatwiej prześledzić jej drogę.

Grupa II – MŁODZI

1. Stworzenie mechanizmów, które wspomagają lokalne przetwórstwo.
2. Szeroka promocja lokalnych produktów i tworzenie marki dla lokalnej produkcji.
3. Wspieranie edukacyjnych programów, które pozwolą zatrzymać na wsi młodych ludzi i dadzą im umiejętności potrzebne do życia na wsi.
4. Stawianie na jakość i różnorodność produktów i produkcji rolnej.
5. Ochrona specyficznego polskiego krajobrazu wiejskiego.
6. Sprzedaż ziemi cudzoziemcom do ściśle określonych celów (małoobszarowe rolnictwo ekologiczne, przetwórstwo ekologiczne, zalesianie).
7. Stworzenie mechanizmów finansowych i prawnych wspierających ochronę bioróżnorodności i krajobrazu.
8. Wysokie opodatkowanie długodystansowego (ponad 300 km) transportu żywności.

Grupa III

1. Zachowanie dotychczasowej struktury rolnictwa polskiego opartego na małych, średnich i rodzinnych gospodarstwach – zgodnie z uwarunkowaniami historycznymi.
2. Stworzenie warunków do rozwoju krajowych organizacji, umożliwiających rolnikom zbyt nadwyżek po cenach porównywalnych z cenami w krajach unijnych.
3. Popieranie rozwoju lokalnych zakładów przetwórczych, usług okołorolnych i innych usług rzemieślniczych w celu likwidacji/zmniejszenia ukrytego bezrobocia na wsi.
4. Umożliwienie powszechnego korzystania z najnowszych zdobyczy wiedzy rolnej – w krajach UE – w dostosowaniu do realiów polskiej wsi.
5. Stworzenie preferencji dla gospodarstw ekologicznych.
6. Wszystkie metody rolnictwa przemysłowego przewidziane do likwidacji w UE nie mogą być wprowadzane w Polsce.
7. Udzielanie pomocy w zakresie ekopaliw.
8. Zagwarantowanie uczestnictwa przedstawicieli organizacji pozarządowych – ekologicznych w negocjacjach akcesyjnych z UE.

Trzeci dzień pod hasłem: „Działania lokalne, krajowe, międzynarodowe – Tworzenie Europejskiej Koalicji dla Radykalnej Reformy Wspólnej Polityki Rolnej (WPR – CAP)” dla uczestników konferencji rozpoczął się bardzo wcześniej bowiem musieliśmy wszyscy wyjechać do Krakowa na konferencję z udziałem przedstawicieli świata polityki, samorządów, a także innych organizacji pozarządowych międzynarodowych i lokalnych. Konferencję prowadziła Pani Dyrektor Jadwiga Łopata. Kolejno krótkie wykłady wygłosili: Sir Julian Rose (Anglia), Tom Gerritt (USA), Jarosław Sarul (Ministerstwo Środowiska), Kazimierz Rabsztyń (Małopolska Unia Rolnictwa Ekologicznego), Jan Sędzimir (Austria), Prof. Zbigniew Witkowski (Polska Akademia Nauk), Christian Boisgontier (CP+CPE, Francja+Belgia). Po wykładach rozgorzała długa dyskusja, w której między innymi głos zabrał Poseł Gabriel Janowski obiecując zorganizowanie kolejnego spotkania ICPPC z posłami z sejmowych komisji: rolnictwa i środowiska w celu przybliżenia im rozwiązań proponowanych przez ICPPC.

Wspaniały, ekologiczny poczęstunek przygotował Paweł Kobielus, rolnik, który od początku współpracuje z ICPPC i od wielu lat z dużym sukcesem prowadzi gospodarstwo ekologiczne prowadząc równocześnie szeroką edukację na jego bazie.

Trzeci dzień zakończył się odczytaniem Deklaracji popierającej konieczność utworzenia Europejskiej Koalicji dla Radykalnej Reformy Wspólnej Polityki Rolnej (CAP). Deklarację tę podpisało większość uczestników seminarium.

WYPOWIEDZI POLITYKÓW nt. KARTY 21 (fragmenty):

Ritt Bjerregaard, Duńska Pani Minister Rolnictwa:

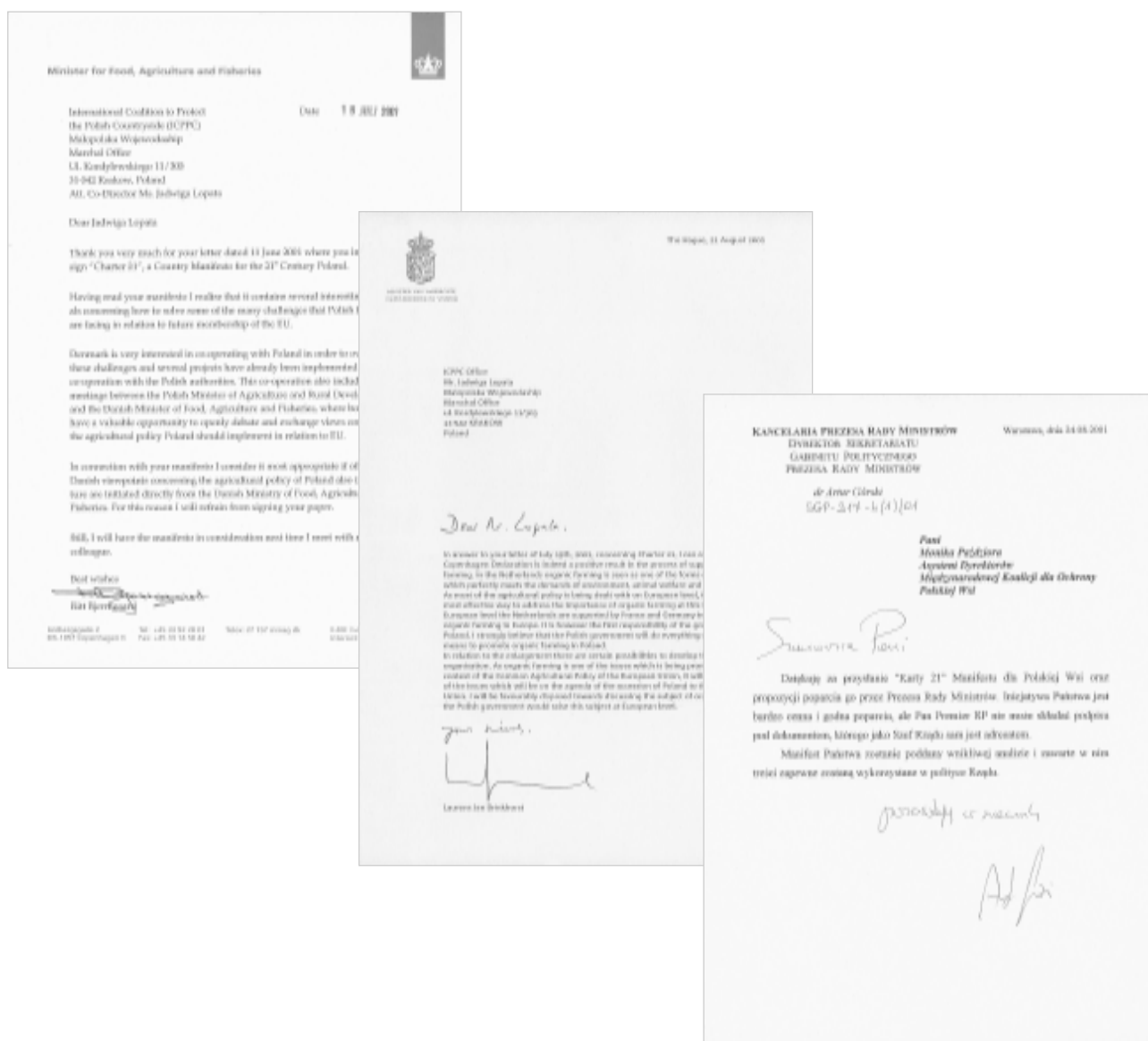
‘...Czytając Wasz Manifest zdałam sobie sprawę, że zawiera on szereg interesujących propozycji dotyczących rozwiązania problemów, z którymi Polska będzie się borykać przy okazji przyszłego członkostwa w Unii Europejskiej...na najbliższym spotkaniu z polskimi partnerami nie omieszkam poruszyć sprawy KARTY 21...’

Laurens Jan Brinkhorst, Holenderskie Ministerstwo Rolnictwa:

‘...Francja i Niemcy wspierają Holandię w promowaniu rolnictwa ekologicznego w Europie. Kwestia ta jest priorytetowym obowiązkiem rządu polskiego. Żywię nadzieję, że polski rząd zrobi wszystko co w jego mocy, by szerzyć ideę rolnictwa ekologicznego w Polsce. Wejście Polski do UE oferuje szereg możliwości wcielenia w życie założeń ICPPC... Jeżeli polski rząd zechce poruszyć sprawę rolnictwa ekologicznego na szczeblu europejskim, z chęcią ustosunkuję się pozytywnie w tej dyskusji...’

Dr Artur Górski, Dyrektor Sekretariatu Gabinetu Politycznego Prezesa Rady Ministrów:

‘Dziękuję za przesłanie Karty 21 oraz propozycji poparcia jej przez Prezesa Rady Ministrów. Inicjatywa Państwa jest bardzo cenna i godna poparcia, ale Pan Premier RP nie może składać podpisu pod dokumentem, którego jako Szef Rządu sam jest adresatem. Manifest Państwa zostanie poddany wnikliwej analizie i zawarte w nim treści zapewne zostaną wykorzystane w polityce Rządu.’

DEKLARACJA POPIERAJĄCA KONIECZNOŚĆ UTWORZENIA EUROPEJSKIEJ KOALICJI DLA RADYKALNEJ REFORMY WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ (CAP)

Jesteśmy przekonani, że aby skutecznie przeciwdziałać destabilizującej i destrukcyjnej Wspólnej Polityce Rolnej (CAP) Unii Europejskiej, niezbędne jest zjednoczenie się i mówienie wspólnym głosem.

Wierzymy, że zaplanowany na 2006 rok termin oficjalnej dyskusji dotyczącej reformy WPR (CAP) jest zbyt późny. Proces radykalnej reformy musi zacząć się już dziś!

Wierzymy, że nowo przyłączające się kraje bloku wschodniego powinny zostać w pełni włączone w proces negocjacji, zarówno na poziomie lokalnym jak i rządowym. Jest nie do zaakceptowania, że społecznościom wiejskim narzucane są warunki, w których uzgadnianiu i tworzeniu nie biorą udziału.

Wierzymy, że publiczny wkład w przyszłość wsi powinien być wykorzystywany na wspieranie zrównoważonych, środowiskowych i społecznych reform ekonomicznych. Reform, które podtrzymywałyby bioróżnorodność terenów wiejskich i zdolność rolników do produkcji wysokiej jakości żywności oraz upraw i drewna będących źródłem energii odnawialnej dla użytku lokalnego, regionalnego i narodowego.

Nie zgadzamy się z obecnymi modelami międzynarodowej wymiany handlowej produktów rolnych wspieranymi przez Światową Organizację Handlu (WTO) i Unię Europejską. Wierzymy, że jest to sprzeczne z długoterminowym bezpieczeństwem i przetrwaniem społeczności wiejskich na całym świecie. Stawianie rolników we wzajemnej, ogólnoswiatowej konkurencji jest przyczyną nieodpowiedzialnego zarządzania ziemią i innymi zasobami wiejskimi. Zmusza to obecnie miliony rolników i rdzenne społeczności wiejskie do opuszczania gospodarstw i szukania źródeł dochodu w przeludnionych i niegościnnych miastach.

Wierzymy, że rolniko-rzemieślnicy, zdolni i chcący utrzymywać siebie i swoje rodziny z ziemi i sprzedający wszystkie nadwyżki na lokalnym rynku, powinni zdobyć uznanie i zostać wynagradzani jako grupa wspierająca długoterminowo bioróżnorodność i dobrą kondycję obszarów wiejskich.

Wierzymy, że bieżące dotacje CAP całkowicie zawodzą we wspieraniu większości małych i średnich, mieszanych gospodarstw rolnych. Dotacje te nie mogą być używane jako narzędzie nacisku dla wprowadzania niewłaściwych i nieekonomicznych regulacji dotyczących produkcji żywności i rolnictwa w krajach starających się o wstąpienie do UE.

W związku z powyższym, nawołujemy do stworzenia nowej wizji i regulacji prawnych na poziomie UE, które będą popierały nisko-nakładowe rolnictwo, utrzymujące dużą liczbę rolników na obszarach wiejskich, nie przysparzające nadwyżek żywności i nie prowadzące do niszczenia bezcennych środowisk na całym kontynencie. Z powyższych powodów popieramy inicjatywę utworzenia Europejskiej Koalicji dla Radykalnej Reformy Wspólnej Polityki Rolnej (CAP).

*Zainicjowane dnia 14.11.2001 przez:
Jadwigę Łopata i Juliana Rose, ICPPC*

SYMBOLICZNY PROTEST „OBRONIĄ POLSKĄ WIEŚ” – KRAKÓW, 20.10.2001.

THE SYMBOLIC DEMONSTRATION “PROTECT THE POLISH COUNTRYSIDE” – KRACOW, 20.10.2001.

Ogromne zainteresowanie prasy i TV manifestem – masa pytań do Dyrektorów ICPPC, Jadwigi Łopaty i Sir Juliana Rose.

There was a big interest by the press and TV in the demonstration. There were many questions to the Directors of the ICPPC, Jadwiga Łopata and Sir Julian Rose.

Dyrektor ICPPC Sir Julian Rose w czasie wywiadu podkreśla atuty tradycyjnego rolnictwa.

The Director of the ICPPC Sir Julian Rose stressed the benefits of Polish traditional and organic agriculture.

Wywiady i jeszcze raz wywiady – zainteresowanie prasy, radia i TV problemami polskiej wsi zaskoczyło organizatorów i uczestników manifestacji.

Interviews and more interviews – the interest of the press, radio and TV in Polish countryside problems surprised the organisers and the members of the demonstration.

Natalia Binkiewicz, ekorołniczka z podkrakowskiej wsi Stronie, udziela wywiadu dla TV.

Natalia Binkiewicz, ecofarmer from Stronie, gives an interview for TV.

Ekologiczna gospodyni – Irena Frąszczak z Porąbki, ubolewa nad polityką polskiego rządu wobec ekorołników.

Organic women farmer – Irena Frąszczak from Porąbka complains about the policies of the Polish government towards ecofarmers.

KRÓTKI RAPORT Z WIZYTY W BRUKSELI*Jadwiga Łopata i Julian Rose, ICPPC*Stryków-Londyn-Bruksela,
Prasówka 19.12.2001**NIE MOŻNA POGODZIĆ OCHRONY WARTOŚCI POLSKIEJ WSI Z REŻIMEM WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ**

Jadwiga Łopata i Sir Julian Rose, Dyrektorzy ICPPC, odwiedzili w grudniu Brukselę, aby wziąć udział w dyskusjach dotyczących dostosowania polskiego rolnictwa przed wejściem do Unii Europejskiej (UE). Dyrektorzy ICPPC spotkali się z siedmioma przedstawicielami Generalnego Dyrektora (DG) do spraw rolnictwa w UE, odpowiedzialnych za: rolnictwo, ochronę środowiska i leśnictwa, rozwój terenów wiejskich, programy rolno-ekologiczne UE oraz program SAPARD.

Dwugodzinne spotkanie przyniosło kilka interesujących spostrzeżeń i wniosków, wśród których znalazła się ważna wypowiedź przedstawicielki Portugalii. Przyznała ona, że od czasu przystąpienia Portugalii do UE „ilość rolników zmniejszyła się o połowę” i dodała bez ogródek, że „zgodnie z obecnymi zasadami Wspólnej Polityki Rolnej UE, małe gospodarstwa nie otrzymują wsparcia – Unia Europejska nie interesuje się małymi gospodarstwami”. Corocznie w UE co najmniej 500 000 gospodarstw bankrutuje.

Przedstawiciele DG d/s rolnictwa uparcie twierdzili, że polscy rolnicy muszą zmodernizować swoje sposoby gospodarowania zgodnie z wymogami UE, co bez wątpienia doprowadzi do tego, że wielu z nich będzie zmuszonych do porzucenia rolnictwa, po to, aby pozostałe gospodarstwa mogły się powiększać.

Dowiedzieliśmy się również, że proponowany przez UE program SAPARD, którego zadaniem między innymi mogłaby być pomoc w edukacji i informacji dotyczącej marketingu, znakowania i podnoszenia wartości produktu, nie został wprowadzony w Polsce, ponieważ polski rząd nie przygotował wiarygodnej instytucji, która obsługiwałaby ten program. W związku z tym, najwcześniej w 2003 roku można oczekiwać pierwszych pieniędzy z funduszu SAPARD, czyli już po uzgodnieniu i zatwierdzeniu warunków przystąpienia polskiego rolnictwa do UE. W większości innych krajów kandydackich, program SAPARD jest już wprowadzany.

Przedstawiciele DG d/s rolnictwa bardzo ostro skrytykowali również domniemaną „niezdolność polskich rolników do wytworzenia więcej niż 5% PKB”, co jak stwierdzono spowoduje, że następne pokolenie nie będzie zajmować się rolnictwem (ponieważ uznana je za martwy sektor).

Przedstawiciele DG w żadnym stopniu nie docenili wagi niezwyklej wartości, które polscy rolnicy ochraniają dzięki temu, że nie stosują powszechnych w krajach Unii intensywnych metod rolno-chemicznych. Metod, które jak wiadomo doprowadziły do zniszczenia piękna i różnorodności większości obszarów wiejskich w krajach UE i spowodowały wyraźny spadek jakości produkowanej w tych krajach żywności. Pozostali oni prawie całkowicie bezkrytyczni wobec zasad obecnej Wspólnej Polityki Rolnej UE.

Wraz z postępem rozmów stawało się również coraz bardziej oczywiste, że Polska w ramach ‘II filaru’ (programy na rzecz środowiska i programy pomocy społecznej) nie uzyska korzyści innych niż doraźne/obecne, małe fundusze dla rozwoju wsi i na programy rolno-ekologiczne w ramach „Agendy 2000”. Przejście do programów pomocy w ramach ‘II filaru’ nastąpi najwcześniej około roku 2008, a zakwalifikowanie się do nich uzależnione będzie od dostosowania się do wymagań obecnego ‘I filaru’ Wspólnej Polityki Rolnej.

Po rozważeniu ewentualnych korzyści i niewątpliwie dużych strat, doszliśmy do wniosku, że nie mamy innego wyboru jak zalecać, aby Polska pozostała poza UE w jej obecnej formie. Przystąpienie do UE

teraz, na warunkach przez nią proponowanych spowoduje zniszczenie najlepszych i najcenniejszych wartości polskiej wsi – niezwykle bogatą mozaikę przyjaznych dla środowiska, małych gospodarstw oraz mającego bardzo długą tradycję rzemiosła rolniczego, które chroni polską wieś z jej wyjątkową bioróżnorodnością.

Nie oznacza to, że jesteśmy przeciwko przystąpieniu Polski do UE, lecz chcemy, aby Polska przystąpiła do niej dopiero wtedy, kiedy wyraźnie zostaną określone zasady wsparcia i ochrony wartości polskiej wsi.

Aby wspomóc proces pozytywnych zmian Dyrektorzy ICPPC podczas grudniowej wizyty w Brukseli zainicjowali:

1. Współpracę z jedną z największych i najbardziej znanych organizacji rolników CPE (Europejskie Centrum Koordynacji Rolników z siedzibą w Brukseli). Zaplanowaliśmy wspólną ogólnoeuropejską kampanię pod hasłem: 'Zmienić WPR tak aby pomogła zachować małe gospodarstwa rodzinne i wartości wsi w Polsce i w innych europejskich krajach'. Jednym z elementów tej kampanii będzie międzynarodowe seminarium (maj 2002, Polska), w którym wezmą udział znani działacze-rolnicy jak np. Jose Bové z Francji.
2. Współpracę z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego z Zielonej Partii; szczególnie ważny kontakt z Dr Caroline Lucas z Anglii. Proponuje ona: 'Zastąpić zestarzałą, niszczącą i drogą Wspólną Politykę Rolną przez Wiejską i Lokalną Politykę Żywnościową. Ta nowa polityka będzie przyczyniała się do zmiany konsumpcyjnych zwyczajów promując lokalną sprzedaż, ochronę praw zwierząt, zabezpieczenie powszechnego dostępu do dobrej jakości żywności, ochronę środowiska i lokalnej, wiejskiej ekonomii. Przyczyni się to do zmniejszenia zależności żywnościowej od ogóln światowego handlu'.

Spotkanie ICPPC w Sejmie z Sejmowymi komisjami: rolnictwa i ochrony środowiska, listopad 2001.

ICPPC meeting in the Polish Parliament with the agriculture and environment committees.

CZY OCHRONA POLSKIEJ WSI JEST ZGODNA Z WEJŚCIEM DO UNII EUROPEJSKIEJ?

Jarosław Sarul, Ministerstwo Środowiska, Departament Polityki Ekologicznej i Integracji Europejskiej, 00-922 Warszawa, ul. Wawelska 52/54, fragmenty – całość na stronie www.icppc.sfo.pl.

(...) Konferencja porusza zagadnienia o pierwszoplanowym znaczeniu z punktu widzenia ochrony środowiska w kontekście integracji z Unią Europejską. Polskie rolnictwo i obszary wiejskie nie doznały jeszcze tak wielkich przeobrażeń jak w UE, pod wpływem instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej i zachowało naturalny charakter – co jest wartością i atutem polskiego rolnictwa. Dlatego działania mające na celu dostosowanie zasad WPR do wymogów zrównoważonego rozwoju oceniamy pozytywnie i oczekujemy ich przyspieszenia. Widzimy w tym szansę na zachowanie unikalnych walorów polskiej wsi i polskiego krajobrazu rolniczego.

Większość osób decydujących o rozwoju rolnictwa w Polsce nadal za symptom jego postępu uznaje intensyfikację produkcji. Ministerstwo Środowiska stara się udowodnić, że właściwym kierunkiem rozwoju obszarów wiejskich jest przyjęcie zasad zrównoważonego rozwoju (...).

Polityka rolna Polski (podobnie zresztą jak UE) jest w przededniu istotnych zmian. Stoimy przed wielką szansą, a zarazem wyzwaniem wykorzystania reformy polityki rolnej dla osiągnięcia ekologicznych i przyrodniczych celów. Postawić można tezę, że obecnie polskie rolnictwo, mniej intensywnie wykorzystujące zasoby środowiska naturalnego niż w krajach Europy Zachodniej, pod pewnymi względami jest bliższe realizacji zasad zrównoważonego rozwoju. Z punktu widzenia charakteru polskiego rolnictwa, zmiany WPR, stopniowo ekologizujące tą politykę, są zbyt wolne.

Paradoks polityki rolnej w Polsce polega na tym, że podejmuje się na dużą skalę wysiłki na rzecz intensyfikacji produkcji rolnej i zbudowania w Polsce modelu rolnictwa podobnego do istniejącego obecnie w UE, nie biorąc pod uwagę faktu, że model ten jest krytykowany i nie sprawdza się pod wieloma względami, między innymi ze względu na jego złe skutki dla środowiska(...)

Polska zachowała nadal wielkie bogactwo przyrodnicze, niezniszczone gleby o wielkim potencjale biologicznym, tradycyjny wiejski krajobraz rolniczy. Tradycyjne postawy wobec przyrody, tradycyjne sposoby gospodarowania, wykorzystanie starych odmian i ras roślin i zwierząt, składające się w sumie na krajobraz rolniczy, jest wielką wartością i dziedzictwem kulturowym i ekologicznym. Nie musimy patrzeć na to jak na element naszego zacofania ale dostrzegać w tym szansę rozwojową. Winniśmy dołożyć starań by wykorzystać wielki potencjał biologiczny gleb rolnych Polski (wyeksploatowany przez intensywną agrotechnikę w krajach zachodnich) w kierunku produkcji żywności o podwyższonej jakości zarówno w warunkach ekstensywnej jak i intensywnej produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Ministerstwo Środowiska stoi na stanowisku, że działania na rzecz wprowadzania w polskim rolnictwie bardzo intensywnego modelu produkcji rolnej, jako jedyne go kierunku rozwoju rolnictwa jest nieracjonalne. Spowodować to może masowy wzrost bezrobocia na wsi, poważne problemy ekologiczne związane z wysokim nawożeniem i wysokim poziomem stosowania środków ochrony roślin oraz duże trudności z ulokowaniem takiej produkcji na rynkach UE cierpiących z powodu strukturalnej nadprodukcji (...).

Chcemy, by polskie rolnictwo w czasie akcesji do UE miało szerokie możliwości podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska na obszarach wiejskich i rozwoju form rolnictwa przyjaznych środowisku przyrodniczemu (rolnictwo ekstensywne, nisko-nakładowe, itp.). Aspekty środowiskowe winny stać się jeszcze ważniejszym punktem w strategii akcesyjnej Polski do UE, niż stało się to w przypadku Austrii, Finlandii i Szwecji (...)

A więc, czy ochrona polskiej wsi jest zgodna z wejściem do UE ? Niewątpliwie jest szansa, by tak się stało, a niektóre uwarunkowania przedstawiłem powyżej. Potrzebne jest, by decydenci i mieszkańcy polskich wsi odeszli od stereotypowego myślenia o rolnictwie w UE. Szansa na zachowanie przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa polskiej wsi będzie tym większa, im szybciej WPR zostanie zreformowana w kierunku realizacji celów zrównoważonego rozwoju (...)

EKOFEJTYN U PREZYDENTA / ECO GALA WITH THE PRESIDENT OF POLAND

To tylko część produktów jakie zaprezentowali rolnicy ekologiczni podczas spotkań z Prezydentem.

These are some of the products that the organic farmers displayed during the meeting with the President.

Pszczelarze z Borów Tucholskich w towarzystwie Dyrektora ICPPC – Panią Jadwigę Łopatą podczas „Ekofestynu”.

A beekeeper from Bory Tucholskie accompanied by the Director of ICPPC – Jadwiga Łopata during the “ECO Gala”.

W ogrodach pałacu Prezydenckiego: Jadwiga Łopata ICPPC, Prof. Górny i Monika Paździora.

In the garden of the Presidential Palace: Jadwiga Łopata – ICPPC, Prof. Górny and Monika Paździora.

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I OCHRONA PRZYRODY – CZY WRESZCIE DOJDZIE DO WSPÓŁPRACY?

Fragmenty – całość na stronie www.icppc.sfo.pl

Prof. dr Zbigniew Witkowski, Polska Akademia Nauk, Al. Mickiewicza 33; 31-120 Kraków

e-mail nowitkow@cyf-kr.edu.pl

Zgłoszenie przez Polskę akcesu do Unii Europejskiej oznacza bezwzględne i rygorystycznie sprawdzane przyjęcie przez nas prawa Wspólnoty. Oznacza to, iż w momencie przyjęcia w poczet członków UE nasze prawo i administracja będą tożsame lub daleko zbieżne z rozwiązaniami i standardami Wspólnoty.

Pozwolą państwo, iż zacznę od mojej dziedziny – ochrony przyrody. W tej dziedzinie prawo Unijne stanowią dwie dyrektywy: ptasia (79/409/EWG) i siedliskowa (92/43/EWG). Rozwiązania prawne anonosowane w dyrektywie siedliskowej mówią o zbudowaniu w Europie spójnej sieci obszarów chronionych pod nazwą Natura 2000. Sieć ta powstaje na bazie wspólnych kryteriów dla całego kontynentu – listy gatunków ptaków, listy gatunków pozostałych zwierząt, listy gatunków roślin oraz listy siedlisk ważnych dla zachowania bioróżnorodności Europy (...)

Wracając do dyrektyw – ptasiej i siedliskowej. Listy gatunków i siedlisk będących obiektem zainteresowania Unii Europejskiej obejmują w znacznej części gatunki siedlisk otwartych oraz półnaturalnych zbiorowisk roślinnych utrzymywanych głównie dzięki ekstensywnemu rolnictwu. W naszej propozycji stanowisk (sites) do sieci Natura 2000 ok. 65% stanowią takie, które nie stanowiły dotąd obszarów chronionych, zaś wśród wszystkich sites większość stanowią obszary ekstensywnego rolnictwa. Tu właśnie kryje się bogactwo tradycji i bioróżnorodności. To tradycyjna gospodarka rolna zachowała te unikatowe w Europie gatunki i siedliska, to ona teraz jest w potrzebie nie radząc sobie z wspieraną przez państwo intensyfikacją. Te drobne, kilkuhektarowe gospodarstwa, już teraz przegrywają ekonomicznie, a jak wynika z doświadczeń np. Austrii dysparytet ekonomiczny rolnictwa górskiego po przystąpieniu do Unii obniżył się o 20-40%, co oznacza, że w porównaniu do innych, beneficjentów akcesji, drobni rolnicy znacząco stracili.

W Unii dyskutuje się wciąż propozycje zmian Wspólnej Polityki Rolnej. Jedną z wdrażanych propozycji jest rozwiązanie dotyczące rozwoju obszarów wiejskich. Rozporządzenie Rady nr 1257/99 w części VI zatytułowanej Środowisko Rolne wymienia te rodzaje aktywności rolników, które Unia gotowa jest dotować (...).

W tym miejscu wydawać by się mogło – no to wspaniale, przecież o to nam chodzi w ochronie przyrody. Niestety nie. Obie administracje – Unijna i Polska działają w zamkniętych sektorach: sektorze rolniczym i sektorze ochrony środowiska. Sektory są prowadzone przez innych negocjatorów, którzy nawet nie starają się uzgadniać polityki. I tak Polska, gdzie zaledwie kilka do kilkunastu procent rolników jest przygotowanych do bezpośrednich dopłat w ramach WPR (CAP), upiera się z podziwu godną determinacją, aby jedyną formą polityki rolnej obowiązującą u nas były bezpośrednie dopłaty. Oznacza to, że wszyscy drobni rolnicy po wstąpieniu do Unii będą pozostawieni samym sobie i skazani na stopniową eksterminację. Tymczasem na obszarach 1/4 kraju, w południowo-wschodniej Polsce takie rolnictwo przeważa, a na pozostałym obszarze jego udział jest znaczący. Unia Europejska jak dotąd też nie popisuje się. Program rozwoju obszarów wiejskich obejmuje jedynie 4% pieniędzy w WPR i nawet gdyby Polacy chcieli z niego skorzystać, to po podziale między inne kraje pozostałyby niewspółmiernie małe pieniądze na wspieranie ekstensywnego rolnictwa.

Z drugiej strony wdrażanie sieci Natura 2000 w krajach kandydackich i państwach Unii pozostaje na koszt budżetu państwa, z symbolicznym wspieraniem przez celowe dotacje Unijne. Stąd też przedstawiciele Ministerstwa Środowiska już zapowiedzieli, że program Natura 2000 w Polsce będzie szczególnie silnie okrojony na obszarach rolnych, bo wiąże się z dopłatami dla rolników. Pozostaje pytanie, któż z rolników będzie tym zainteresowany i pozwoli sobie bez żadnych rekompensat narzucić rygory i ograniczenia związane z wprowadzaniem tzw. management plan (planami zagospodarowania) na obszarach sieci Natura 2000? (...)

Cóż zatem pozostaje? Jest rozwiązanie oczywiste i niezwykle korzystne. Dotąd ze Wspólnej Polityki Rolnej w Unii korzystali bogaci, którzy bogacili się tym szybciej im więcej produkowali. Biedni pozostawali biednymi, nawet jeżeli ich praca nie dewastowała środowiska tak strasznie jak to ma miejsce

w wielu krajach Unii. Czas to zmienić. Czas powiedzieć, że lokalne społeczności mają cele i zadania nie tylko w odniesieniu do produkcji żywności, ale i utrzymania standardów środowiskowych i przyrodniczych. Czas na zintegrowaną politykę społeczno-rolno-środowiskowo-przyrodniczą. Tak jak odpowiedzią na sieci 'fast food' było powstanie ośrodków 'slow food', tak odpowiedzią na bezmyślne dopłacanie do produkcji dla produkcji musi być radykalna zmiana wspólnej polityki rolnej stawiająca cele społeczne i przyrodnicze na równi z ekonomicznymi. Nie może być tak, aby obszary najcenniejsze, godne ochrony na poziomie całej Europy w ramach sieci Natura 2000 nie mogły być chronione z braku finansowania rolników, którzy je utrzymują i były zamieniane w intensywne uprawy. To Ci rolnicy, niejednokrotnie rozpaczliwie utrzymujący swoje rodziny na granicy biedy i nędzy, ciężko pracujący są godni szczególnego wsparcia i uznania. To nie znaczy, że mają otrzymywać jałmużny socjalne. Oni pracują dla utrzymania bogactwa naszej przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu. Za to trzeba im zapłacić, w pierwszej kolejności na obszarach wyznaczonych w i wokół sieci Natura 2000, z pieniędzy przeznaczonych na Wspólną Politykę Rolną (...)

EKOFESTYN U PREZYDENTA EKO GALA IN PRESIDENT

W ogrodach pałacu prezydenckiego w Warszawie, na zaproszenie prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, odbył się Eko-festyn pod hasłem: „Rolnictwo ekologiczne szansą dla polskiej wsi w zjednoczonej Europie”, w którym uczestniczyli przedstawiciele ECEAT-Poland i ICPPC prezentując swoje projekty.

In the Presidential Palace Gardens in Warsaw there was an ECO Gala under the slogan “Organic agriculture is a chance for the Polish countryside in a united Europe”. At the invitation of President Aleksander Kwaśniewski, representatives of ECEAT-Poland and ICPPC presented their projects.

▲ Ożywioną rozmowę przeprowadziła z Prezydentem Jadwiga Łopata, dyrektor Międzynarodowej Koalicji dla Ochrony Polskiej Wsi i ECEAT-Poland. Przekonywała ona do zmiany polityki rolnej państwa na rzecz ochrony szczególnie małych, rodzinnych gospodarstw, które właśnie charakteryzują się tym, że produkują zdrową, taną żywność. Lokalne produkty żywnościowe mogą być z powodzeniem sprzedawane na lokanych rynkach.

The ICPPC and ECEAT-Poland director talked with President of Poland Aleksander Kwaśniewski. She proposed to change the agricultural policies of the Polish government in favor of protecting small family farms, which are characterized by the production of healthy, cheap food. Local food products can be sold at local markets successfully.

• REFORMA CAP JEST CORAZ BARDZIEJ NIEZBĘDNA

Jan Sendzimir, Członek Senior Instytutu Rolnictwa i Polityki Handlowej

Cały wykład można znaleźć na stronie www.icppc.sfo.pl

• NOWE RELACJE MIASTO–WIEŚ

Sir Julian Rose, ICPPC – fragmenty, cały wykład można znaleźć na stronie www.icppc.sfo.pl

(...) Po zastanowieniu dochodzimy do wniosku, że najlepszym rozwiązaniem dla świata jest uczczenie faktu, że złożony jest z milionów takich właśnie małych społeczności, których przetrwanie zależy od wzajemnych zależności lecz gdzie żadna społeczność nie staje się tak duża by zdominować inne. Spróbujmy zjednoczyć się wokół tej idei (...)

• STANOWISKO MURE W SPRAWIE PRZEPISÓW DLA MAŁYCH GOSPODARSTW

– fragmenty, cały wykład można znaleźć na stronie www.icppc.sfo.pl

Gospodarstwa małe (2–zawodowe) produkują na potrzeby rodziny, a nadwyżki sprzedają w systemie sprzedaży bezpośredniej. Produkcja odbywa się metodami ekologicznymi lub z niewielką ilością agrochemikaliów. Ten system produkcji chroni środowisko i krajobraz rolniczy, chroni chłopską kulturę.

Istniejąca struktura agrarna i tradycyjny sposób produkcji i zbytu produktów rolnych daje:

- stabilność społeczną poprzez bezpośrednie związki między wytwórcami i spożywcami żywności, z pominięciem pośredników,
- dach nad głową i własną żywność o wysokiej jakości i wartości biologicznej,
- zapewnia suwerenność żywnościową.

Organizacje tworzące MURE (Małopolska Unia Rolnictwa Ekologicznego) widzą potrzebę i konieczność dostosowania przepisów prawa dla tej grupy gospodarstw i dla żywności nieprzetworzonej, świeżej, o wysokiej wartości odżywczej produkowanych w tych gospodarstwach, a poszukiwanych przez konsumentów.

Przepisy powinny obejmować:

- przepisy higieniczne, w tym dla mleka surowego i jego przetworów,
- przepisy handlowe, w tym dla obrotu mlekiem surowym oraz jego przetworami.

Przepisy takie umożliwią utrzymanie i rozwój wytwarzanych na małą skalę, w oparciu o tradycyjne metody, specjalności regionalne (...).

• EUROPEJSKA KOALICJA NA RZECZ RADYKALNEJ REFORMY WPR

Sir Julian Rose, ICPPC – wykład można znaleźć na stronie www.icppc.sfo.pl

• CZAS NA ROLNIKÓW

Jadwiga Łopata, ICPPC – wykład można znaleźć na stronie www.icppc.sfo.pl

INTRODUCTION

As never before, the future of the Polish countryside hangs in the balance. On the one hand, the thousands of small family farms that fan out across the length and breadth of the country hold the key to maintaining the wealth of biodiversity for which Poland is renowned. On the other hand, the forces of globalisation and agribusiness are attempting to establish a factory-farming monoculture on this same land.

This situation has been faced by almost all European countries at some time over the past fifty years. Most have seen their best artisan, food and farming traditions insidiously undermined by agribusiness giants and supermarket food malls. Millions of farmers have left the land, helped on their way by grossly inappropriate EU subsidies that have given 80% of financial support to just 20% of Europe's farms: the ones that least need it. Meanwhile national governments have stood aside and in some cases encouraged global corporations to muscle their way into the home market place.

We have seen just how deeply destabilising such actions are. We also know that nature's capital is not expendable and cannot stand the endless plundering of its riches. We cannot let this same situation happen in Poland. When viewing the world as a whole, Poland stands as bridge between the first and the third world, offering a model of self-sufficient and sustainable farming skills to both. It is more vital than ever that we help Polish farmers to maintain this position and continue to encourage other countries to follow Poland's example. International support is more important than ever in highlighting the preciousness of the Polish countryside and the fact that, without our efforts, it could so easily be lost forever.

ICPPC (*) was formed less than one year ago. Huge efforts have been made since then to create a national and international campaign to protect the Polish countryside. Real gains have been made. 331 Polish and international organizations have been supporting ICPPC and signed 'Charter 21–Manifesto for the Polish Countryside 21st Century' (see next page).

But much more remains to be done. We therefore urge you to join us in developing the actions that will drive our campaign forward and draw more and more people's attention towards supporting the battle to save Poland's countryside.

Winning the battle to protect the Polish countryside will not only help Poland, but will also strongly influence agricultural policies in the whole of Europe and the world.

Jadwiga Lopata and Julian Rose,
ICPPC Directors

(*) ICPPC – *International Coalition to Protect the Polish Countryside* – *Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi*

CHARTER 21

Countryside Manifesto for 21st Century Poland

We, the undersigned, believe that the industrial food production practices now causing major problems to other countries are also a big danger for Poles and the Polish countryside; therefore, whether or not Poland joins the EU, **the Polish government should:**

- Immediately start to implement a conscious policy whose goal is to protect and promote the values of the Polish countryside, in opposition to rapidly spreading globalisation.
- Recognise that the way to ensure optimum public and environmental health is through promoting a diet based on high quality local foods, and a countryside rich in natural bio-diversity.
- Strengthen and support strategies that keep a high percentage of Polish farmers on the land, help maintain the traditional mosaic of family farms and develop strong local and regional markets.
- Recognise the economic and social benefits of eco-tourism, small – scale processing on farms, renewable energy, ecological forestry and the rich landscape of the Polish countryside, and support them in practice.

The Polish government should not:

- Make the same “restructuring” mistakes as other European countries, thus stripping the land of its local resources and bankrupting hundreds of thousands of Polish family farmers.
- Allow the sale and production of GMOs, which are already discredited in the eyes of many scientists and rejected by discerning consumers across the world.
- Allow factory farming methods of food production.

We call on the Polish Government:

- To save Poland’s unique geographical and historical strength and build it so that will become a symbol of hope to the millions around the world whose survival depends upon their work on the land.
- To create a new vision of agriculture to help reverse the rapidly approaching collapse of global biodiversity caused by the ‘urbanisation’ of world’s rural populations.

Jadwiga Lopata and Julian Rose, ICPPC

Hereby we support the Charter 21:

Hereby our organization, with ..... members supports Charter 21:

Name and Firstname Organization Name	Address	Signature Stamp / Position

Please send the signature list supporting the Charter to the following address:

ICPPC Office – (open on Wednesday’s)
Małopolska Wojewodship
Marchal Office
Ul. Kordylewskiego 11/305
31-542 Kraków
Tel: +48 12 2492047
Fax: +48 12 2942077

Jadwiga Łopata
34-146 Stryków 156
Poland
Tel: +48 33 8797816
Tel/Fax: +48 33 8797114
E-mail: eceat@sfo.pl
E-mail: jadwiga@eceat-pl.most.org.pl

Sir Julian Rose
Hardwick Estate
Whitchurch-on-Thames
Reading RG8 7RB, U.K.
Tel: +44 118 984 2955
Fax: +44 118 984 2968
E-mail: Hardwickestate@btinternet.com

A SHORT HISTORY AND ACTIVITIES OF ICPPC THROUGH DECEMBER 2001

In June 2000, Jadwiga Lopata organised in the Polish countryside an international seminar "Revaluing the values of the Polish countryside". Resulting from that, she initiated the creation of the International Coalition to Protect the Polish Countryside (ICPPC), which was established as a non-registered organization in November 2000 at an international organising conference, with 41 member organisations from 18 countries. Jadwiga Lopata and Sir Julian Rose from England were chosen as directors.

On the 19th of July 2001 ICPPC was officially registered by the court in Cracow as "Foundation ICPPC – International Coalition to Protect the Polish Countryside – Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polaskiej Wsi" under number 0000028717.

The ICPPC Board members are:

- Presidents: Jadwiga Wietrzna-Lopata, Julian Rose
- Board Members: Monika Pazdziora, Krzysztof Wietrzny

The ICPPC in the past year has conducted a very intensive national and international campaign with its "Charter 21–Countryside Manifesto for 21st Century Poland", which has gained the support of over 331 Polish and international organisations representing over 4 million persons, and which will be used to encourage the Polish government to take a firm stand for protecting the biodiversity of the Polish countryside and Poland's more than 1.5 million small family farmers in its negotiations with the EU about Poland's potential membership in that body.

The ICPPC already has had three meetings at the Polish parliament, the Sejm in February, March and December 2001 during which we introduced ICPPC ideas to the parliamentarians in the agriculture and environmental committees.

The ICPPC directors and assistants (Monika Pazdziora and Krzysztof Wietrzny) have so far visited 6 regions of Poland, conducted over 50 meetings, and met with and gained the support for Charter 21 by many farmers organisations, government officials, business organisations and ecological NGO's throughout Poland, and have received extensive media coverage throughout Poland.

The ICPPC organized three large, successful conferences:

- "Strengthening of the countryside economy with the example of Malopolska region" (June)
- "Organic food not NGO's" (June; the report in the form of a booklet is available)
- "Formation of a Pan-European Coalition for Radical Reform of the CAP".

Two public, symbolic, artistic demonstrations "To Protect the Polish Countryside" were organized: in September at a main public square in Warsaw and in October in Cracow on the main square, with the main theme of protecting the biodiversity of the countryside through developing and supporting Poland's small family farmers, and emphasizing the need for cooperation between countryside and cities. All was very picturesque and attractive for the journalists who attended, which helped to get good publicity from the journalists and to increase public discussion about the future of the Polish countryside.

The ICPPC ran several press conferences in Cracow, Jelenia Gora, Wroclaw, Krosno, Bialystok and Warsaw, co-organized by farmers unions, NGO's, the Agriculture Academy and the editor of a farmers newspaper, which resulted in much good publicity about ICPPC and Charter 21.

The ICPPC Directors had a long discussion meeting with Minister Jerzy Plewa, the Chairman of the Polish agriculture group responsible for negotiations with the EU about the future of Polish agriculture and the countryside in the European Union, with these results:

- Minister Plewa invited ICPPC be a advisory body for his group.
- Minister Plewa helped to organize a meeting in Brussels between the ICPPC directors and EU officials to discuss ICPPC ideas for the development of the Polish countryside. The meeting took place in December 2001.

In November 21-23 ICPPC ran its second international annual meeting (report on page 31).

PLANS OF ICPPC FOR 2002

- a) We will intensify ICPPC's campaign activities on the international, national and local levels to make sure that the voices of the people who want to protect the biodiversity of the Polish countryside and the small family farmers are heard at the highest levels of the Polish government. We will work to get government policies and a negotiating position that protect the values of the Polish countryside, when negotiating Poland's conditions of entry to the European Union.

We recognise that for maximum success we will have to work on three levels:

- on the **international** level (with other EU accession countries),
- the **national** level: bringing pressure to bear for improving national policies and negotiation positions for EU membership related to protection of biodiversity and small farmers, and providing practical training for farmers and farmers organisations throughout Poland in biodiversity protection and ecological practices,
- and the **local** level – creating a model programme at the local level demonstrating practical ecological solutions that protect biodiversity while promoting sustainable living for local farmers and consumers.

Symboliczny protest ICPPC w Warszawie.

Symbolic protest of ICPPC in Warsaw.

SMALL IS HEALTHY – SUPERMARKETS ARE ENEMIES OF THE POLISH COUNTRYSIDE

DO NOT FOLLOW US

TO PROTECT THE COUNTRYSIDE

AN ENGLISHMAN PROTECTING THE POLISH COUNTRYSIDE - AGAINST GLOBALISATION

Gazeta Podhalańska
Home-Grown Holidays in Poland

MAJSTROWANIE na talerzu

WYPOCZYNOK w polskiej wsi

Anglik chroni polską wieś

STRYSZÓW. Supermarkety wrogiem polskiej wsi

Małe jest zdrowsze

Gazeta Wrocławska
Chronić

M AŁOPOLSKA

Liderzy ekologii

Nie naśladujcie nas

Dla ochrony polskiej wsi

WIEŚ

Leby uratować wies!

WE STILL HAVE A CHOICE

GMOS ON A PLATE

DON'T LET THE POLISH COUNTRYSIDE DISAPPEAR

Mamy jeszcze wybór

THE REPORT OF THE SECOND INTERNATIONAL ANNUAL ICPPC MEETING

(...) Poland is Europe's last oasis. It is the last bastion of traditional agriculture. It has more land in parks and protected areas than the four largest EU nations combined. The protected wetlands (the "green lungs of Poland") in the northeast are larger than Belgium. Poland has the only large, free flowing, unpolluted rivers left in Europe. It hosts 200 bird species that are rare or extinct west of the Odra and the Carpathians. The only real barrier to EU coming in, industrializing agriculture through the CAP, turning the rivers into barge canals and destroying Poland is Poland's peasantry. Once the will of the peasantry, their grip on their land, is broken Poland will be destroyed (...) Tom Gerritt, USA.

21-23 November 2001. In order to give direct support to the Polish countryside, we decided that the first two days would be in the Polish countryside in the Stryzow community, 45 km from Cracow, with accommodation on ECEAT-Poland ecotourist farms. And the general meetings took place in the meeting room of the local community government building, with their participation. When we divided into smaller discussion groups, these groups had meetings on the farms, where delicious organic meals were served and the participants had a chance to experience life on a farm and to talk with the farmers. The third day of the meeting took place in Cracow, in the form of an open seminar, with the patronage of the Malopolska Region authorities, and a press conference.

The first day "Thinking globally, eating locally". The meeting was started by Jadwiga Lopata, ICPPC Co-director, and the Mayor of the Stryzow Community who has been supporting ICPPC activities very much. Among the guests of the meeting there were representatives of the following organizations:

- from Poland: Liga Ochrony Przyrody, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Starostwo Powiatowe Cieszyn, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Akademia Rolnicza z Wrocławia, Wojewódzki Związek Rolników i Organizacji Rolniczych, Śląska Liga Walki z Rakimem, Polski Klub Ekologiczny, Małopolska Unia Rolnictwa Ekologicznego, Państwowa Akademia Nauk, Ministerstwo Środowiska,
- international: Confederation Paysanne (France), CPE (Belgium), The Institute for Agriculture and Trade Policy (Austria), Green World Research (the Netherlands), Gaja Association (Lithuania), People and Water (Slovakia), Animal Welfare Institute (USA).

Also at the meeting were many local and regional journalists, also journalists from the main farmers national newspapers 'Chłopska Droga' and 'Rolnika Spółdzielca', and also a journalist from BBC radio from London. In total there were around 70 participants.

After introducing the guests, Jadwiga Lopata presented the annual report and Julian Rose presented the future plans of the ICPPC. Next, presentations were made by:

- Mr. Maciej Lis (from The League of Nature Protection), who spoke about the differences between the Polish law for the protection of nature and EU law.
- Bram Mobelis (Green World Research, Department of Landscape from the Netherlands), introduced the possibility to protect Polish nature in harmony with agriculture, based on Dutch solutions.

In the evening all participants moved to the ecofarms and continued discussions there.

The second day "Thinking globally, acting locally and nationally". The participants of the conference started with an organic breakfast and then visited local ecofarms. The farmers organized for them workshops on making cheese and butter.

After this our guests, knowing our farms better, had more enthusiasm for the second day of meeting. The following people gave presentations: Jan Sędzimir from Austria, Bram Mobelis from the Netherlands, Julius Grajauskasa from Lithuania, and the representatives from Slovakia.

After these presentations we divided into three groups and worked on resolutions to the question "What will be acceptable conditions for Polish agriculture in the current accession negotiations?" which are very interesting and need to be introduced in practice (see below).

GROUP I

1. CAP first pillar unacceptable.
2. CAP second pillar only acceptable if negotiated at the grassroots level as part of an on-going adaptive process to determine best practise model of ecological agriculture.

3. Rural landscapes enriched with biodiversity and local people experimenting with their own technologies will be examples of self-reliance of increasing value as fossil fuels run out.
4. Rural prosperity should be based on a web that integrates a diversity of skills, incorporating economic, social and cultural values.
5. High quality regionally – based foods represent superior nourishment, better value for money and secure trace ability.

GROUP II – Youth

1. Creation of the mechanisms supporting local food processing.
2. Wide promotion of local products and creation of local brands.
3. Support for education programs that will help to keep young people in the rural areas and that will give them required tools and skills.
4. Emphasis on the quality and diversity of products and agricultural production.
5. Protection of specific Polish rural landscapes.
6. The sale of land to foreigners only for strictly determined purposes (ex. for small ecological farming, ecological food processing, forestation).
7. Creation of financial mechanisms and legislation that will support biodiversity and landscape protection.
8. Imposition of high taxes on long distance (over 300-km) food transportation.

GROUP III

1. Preservation of the current structure of Polish agriculture (small, middle-sized and family farms) in accordance with our historical background.
2. Establishment of conditions for development of national organizations that will help farmers to sell food surpluses (at prices comparable to prices in EU countries).
3. Backing the development of local food processing facilities, agriculture services and other manufactures that will liquidate/diminish “hidden unemployment” in the rural areas.
4. Enabling the use of the newest achievements of ecological agriculture knowledge in EU countries – adapted to the Polish countryside’s conditions.
5. Establishment of preferences for organic farms.
6. All methods of industrial agriculture known to be causing problems in the EU cannot be introduced in Poland.
7. Providing assistance in the field of ecofuels.
8. To guarantee the participation of ecological NGO’s representatives in the EU accession negotiations.

The third day ‘Creating Pan-European Coalition for Radical CAP Reform’. We started very early because we needed to go to Cracow for an open conference with participation of local and national authorities, politicians and NGO’s. The ICPPC Co-director Jadwiga Lopata lead this conference. Short talks were given by: Sir Julian Rose (U.K.), Tom Gerritt (USA), Jarosław Sarul (Ministry of Environment – Poland), Kazimierz Rabsztyń (Malopolska Union for Organic Agriculture – Poland), Jan Sędzimir (Austria), Prof. Zbigniew Witkowski (Polish Science Academy), Christian Boigontier (CP+CPE, France+Belgium).

After this series of talks a long discussion took place. Among the participants of the discussion was also the Parliamentarian Gabriel Janowski, who promised to organize for ICPPC a meeting in the Polish Parliament – Sejm with the committees of agriculture and environment to introduce to them the solutions proposed by ICPPC.

A great ecological lunch was served by Paweł Kobiela, an ecofarmer cooperating with ICPPC from the beginning. He has been running his farm the organic way for more than twelve years and organizing education based on his farm.

We finished the third day by reading the “Declaration of Support for Creating a Pan-European Coalition for Radical CAP Reform” signed by the majority of the participants of the ICPPC conference.

DECLARATION OF SUPPORT FOR CREATING A PAN-EUROPEAN COALITION FOR RADICAL CAP REFORM

We believe that, in order to successfully counteract the destabilising and destructive policies of the current European Union Common Agricultural Policies, it is necessary to unite as an international body and speak with one voice.

We believe that the next official CAP reform discussions, scheduled for 2006, will be too late. A radical reform process must start now!

We believe that the new entrant Eastern Bloc countries should be included fully in this process of negotiation, both at the grass roots and governmental level. It is not acceptable that conditions are imposed upon rural peoples that they have no part in creating or agreeing to.

We believe that public support for the future of the countryside should be channelled into supporting environmental, social and sustainable economic improvements that maintain the rich biodiversity of the countryside and support farmers' ability to produce high quality foods, renewable energy crops and timber for local, regional and national utilisation.

We do not accept current patterns of international trade in agricultural produce supported by the WTO and the EU. We believe this to be directly counter-productive to the long term security and survival of rural communities throughout the world. Setting farmers in direct competition with each other across the globe is a recipe for human irresponsibility and the gross mismanagement of land, habitat and soils. These patterns are currently forcing millions of farmers and native rural peoples to abandon the land and seek sustenance in already overcrowded and inhospitable cities.

We believe that artisan farmers, able and willing to support themselves and their families from the land and to sell any surpluses onto the local market, should be recognised and rewarded as net contributors to the biodiversity and long term health of rural regions.

We believe that current CAP subsidies under the 'first pillar' production subsidy regime completely fail to support the majority of small-to-medium sized mixed subsistence farmers. These subsidies must not be used as a lever for enforcing inappropriate and unaffordable food and farming regulations on new entrant countries.

We therefore call for a new vision and regulatory principle to be developed at the EU level that will support best practice, low input farming that keeps the maximum number of farmers on the land, promotes balanced food production, and protects priceless habitats across the length and breadth of the continent. For this, we support the creation of a Pan-European Coalition for Radical CAP Reform.

Initiated 14.11.2001 by:

Jadwiga Lopata and Julian Rose, ICPPC

A SHORT REPORT OF THE VISIT TO BRUSSELS

by Jadwiga Lopata and Sir Julian Rose, ICPPC

Stryszow-London-Brussels

Press Release 19.12.2001

THE VALUES OF THE POLISH COUNTRYSIDE AND THE CAP REGIME ARE INCOMPATIBLE

Jadwiga Lopata and Sir Julian Rose, Directors of the ICPPC, visited Brussels in mid-December in order to discuss the agricultural chapter of Poland's accession into the EU. They met seven members of the European Commission Directorate-General for Agriculture, the EU-based office responsible for agricultural regulations and those covering environment and forestry, rural development and agro-environmental programmes as well as the SAPARD programme.

The two-hour meeting produced some interesting and revealing facts, the most significant of which came from the Portuguese representative who explained that, since Portugal joined the EU, "the number of farmers on the land has dropped by half". She said quite bluntly, "small farms get no support under the current terms of the Common Agricultural Policy. The EU is not interested in the small farmer." In the EU as a whole, at least 500,000 farm jobs are lost each year.

The members of the DG for Agriculture insisted that Polish farmers would have to modernize their farming practices and this would inevitably lead to many having to leave the land - so that the remaining farms can get bigger.

We were told that the SAPARD programme, which was offered to help inform and educate about such functional concerns as marketing, branding and adding value to foods, has never been introduced into Poland because the Polish government has failed to come up with a credible institution for the dissemination of that information. They said that SAPARD is now scheduled to be introduced "in 2003" which will be after, rather than before, the agricultural conditions for EU entry have been decided. The SAPARD programme has preceded that process in other accession countries.

There was also strong criticism from the members of the DG for Agriculture, leveled at Polish farmers' supposed "inability to generate more than 5% of gross domestic product." And that, they said, meant that the next generation would not stay in farming, as it would be seen as a stagnating industry. The members of the DG for Agriculture failed to appreciate the enormous value which these farmers were preserving through avoiding the intensive agro-chemical methods of other EU countries, which have destroyed much of the beauty and diversity of their land and caused a fall in food quality. They remained almost wholly uncritical of the present CAP regime.

It also became clear, during the conversation, that Poland would not be able to draw benefits from the "2nd Pillar" (environment and social support schemes) other than the current small funding available for rural development and agro-environmental schemes under the present Agenda 2000 programme. The shift to "2nd Pillar" support would not happen until around 2008 and eligibility would depend on conforming to the requirements of the present "1st Pillar" schemes.

We believe, after weighing the benefits against the losses, that we have no choice other than to recommend that Poland remain outside the EU under the present conditions that would destroy the best values of the Polish countryside – its rich tapestry of environmentally friendly small farms and the long-standing tradition of artisan farming which protect the Polish countryside and its exceptional biodiversity.

This does not mean that we are against Poland's joining the EU. But it means we believe that Poland should not join the EU until a way is found that will clearly support and protect the values of the Polish countryside.

To help this process, the directors of the ICPPC launched, in Brussels during their recent visit:

- 1) Cooperation with the biggest and most well-known farmers organization, the CPE (Coordination Paysanne Européenne-European Farmers Coordination). We have already planned a common pan-European campaign under the slogan "To change the CAP for saving family farms and the countryside in Poland and other European countries". Part of this campaign will be an international seminar which will take place in Poland in early May 2002. For this seminar we are inviting well known farmer activists like Jose Bové from France.
- 2) Cooperation with members of the European Parliament for the Green Party, especially Dr. Caroline Lucas from the U.K. She has proposed *"replacing the outdated, harmful and expensive European Common Agricultural Policy (CAP) with a Localist Rural and Food Policy. This new policy would enhance more local consumption patterns and reduce reliance on trade. It would support the rural environment and economy, promote shorter food chains, protect animal welfare, secure safe, healthy, affordable food and enhance (rather than damage) sustainable development both in the EU and around the world."*

Jadwiga Lopata and Sir Julian Rose,
ICPPC

Julian Rose: tel. +44 (0)1189 842 955, email: Hardwickestate@btinternet.com

Jadwiga Lopata: tel./fax +48 33 8 797 114, email: jadwiga@eceat-pl.most.org.pl or eceat@sfo.pl

ICPPC, 34-146 Stryżów 156, Poland

Website: www.icppc.sfo.pl

Titles of the speeches *for full articles see: www.icppc.sfo.pl*

- **The Activities of the National Environmental Council and the Karkonosze College for Polish Eco-Agriculture**
Tomasz Winnicki, Kolegium Karkonoskie
- **The Agricultural Situation in Lithuania**
Julius Grajauskas, Gaja
- **The prognosis of the state of water in Slovak Republic to the year 2010**
By Michal Kravcik, People and Water
- **A New Contract between Town and Country**
By Sir Julian Rose, ICPPC
- **Common Agricultural Policy and Natura 2000: isn't it high time for an integrated policy?**
By Prof. dr Zbigniew Witkowski, Polish Academy of Sciences
- **The Benefits of Small Farm Agriculture**
Jadwiga Łopata, ICPPC, Based on the report of Peter M. Rosset Ph. D.
- **The Need for CAP Reform Only Increases**
Jan Sendzimir, Senior Fellow, The Institute for Agriculture and Trade Policy

ROCZNICA ICPPC / ICPPC's ANNIVERSARY

Łękawica, 20. 10.2001 r.

Spotkanie z tradycyjnymi i ekologicznymi rolnikami z okolic Stryżowa.

Meeting with a group of 40 traditional and organic farmers from the Stryżów area.

Rolnicy świętują rocznicę istnienia ICPPC.

The farmers celebrated the first year of ICPPC activities and expressed their heart-felt gratitude to the ICPPC directors for their efforts on behalf of the farmers.

Rolnicy dziękują Jadwidze i Julianowi za ich wielki wysiłek.

The farmers were very thankful to Jadwiga Łopata and Sir Julian Rose for their continuing efforts.

ECEAT-Poland (Europejskie Centrum Rolnictwa Ekologicznego i Turystyki. Oddział w Polsce) – Stowarzyszenie, którego celem jest wspieranie rolnictwa ekologicznego poprzez turystykę ekologiczną w gospodarstwach. ECEAT-Poland dysponuje bazą noclegową u ekorolników na terenie całej Polski. Współpracuje z innymi krajami (Belgia, Bułgaria, Czechy, Niemcy, Austria, Estonia, Francja, Grecja, Węgry, Holandia, Litwa, Łotwa, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Hiszpania, Szwajcaria, Irlandia, Włochy) należącymi do sieci ECEAT (European Centre of Eco-Agro Tourism), dzięki czemu polscy rolnicy goszczą oprócz polskich również zagranicznych turystów. Polscy turyści mogą również korzystać z bazy noclegowej tych krajów. ECEAT-Poland co roku wydaje katalog „Urlop u ekorolników”.

BRITISH AIRWAYS
Tourism for Tomorrow
Winner 2001

ECEAT-Poland z projektem „Ekoturystyka w gospodarstwach ekologicznych – URLOP U EKOROLNIKÓW” jest zwycięzcą nagrody ‘Tourism for Tomorrow Awards for 2001’ Brytyjskich Linii

Lotniczych i Brytyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

ECEAT-Poland został wybrany spośród 150 organizacji z 48 krajów. Wygrał nagrodę w kategorii najlepszej organizacji. Nagroda ‘Tourism for Tomorrow’ jest przyznawana od 1998 roku w sześciu kategoriach i jest uznawana za najbardziej prestiżową w tej dziedzinie.

ECEAT-Poland, the European Centre for Ecological Agriculture and Tourism in Poland, supports small-scale ecological tourism to organic and traditional farms. In this way we help preserve precious cultural and natural landscapes and the traditional way of life of rural people, while supporting the growth of organic farming and nature protection. ECEAT-Poland is a non-profit, charitable and educational association. We co-operate with professional tourist agencies that include ECEAT-Poland accommodations in their programmes. Our members are mainly organic farmers who welcome tourists on their farms. New donors who would like to support our work are always welcome. Every year ECEAT-Poland publishes “Holiday on organic farms in Poland”.

BRITISH AIRWAYS
Tourism for Tomorrow
Winner 2001

ECEAT-Poland with the project ‘Ecotourism on organic farms – Holiday on an organic farm’ is a winner of the prize “Tourism for Tomorrow 2001” sponsored by British Airways and the British Ministry of Foreign Affairs. The prize “Tourism for Tomorrow” has

been awarded since 1998 in six categories for environmentally responsible tourism and is the most renowned in this domain.

ECEAT-Poland was selected from among 150 organisations from 48 countries and won the prize in the category “The best organisation”.

Ekologiczny budynek z gliny i słomy zasilany i ogrzewany energią słoneczną
Sunflower Farm w Stryżowie koło Krakowa.

Ecological building from clay and straw, solar-powered and heated, on
Sunflower Farm in Stryżów, near Cracow in Malopolska Region.

BRITISH AIRWAYS
Tourism for Tomorrow
Winner 2001

ISBN 83-914934-5-8

